ეროვნული ბიბლიოთეკა

ყოველდღიური გაზეთი

კომუნისტი

თბილისი.

 редакция: თბილისი, კრუზენშტეინის ქუჩა, № 4. ტელეფონები საერთო—დილისა 14—76. სტამბის—დამისა—79.

რედაქცია ღიაა ყოველ დღე დილის 10-დან 1 ს. რესპონდენციები და მასალები მიიღება მთელი დღე.

ხუთშაბათი, 26 მაისი, 1921 წ.

№ 69 საქართველოს კომუნისტურ პარტიის ცენტრალურ და თბილისის კომიტეტის და საქართვ. რევ.-კომიტეტის ორგანო. № 69

დადგენილება № 21.

საქართველოს ს. ს. რ. რევოლიუციონური კომიტეტისა ამნისტიის შესახებ.

საქართველოს დამოუკიდებლობის აღიარების სამი წლის თავზე, ვინაიდან საქართველოს ხალხი მხოლოდ ეხლა განთავისუფლდა ევროპის კაპიტალისტების დამჭაშებისა და საერთაშორისო დარუეთის კონტრ-რევოლიუციის ხელის შემწყობთაგან, მშრომელი ხალხისათვის ამ სასიხარულო და მუშათა და გლეხთა საქართველოს ნამდვილად განთავისუფლების დღეს, რევოლიუციონური კომიტეტი შესაძლოდ სცნობს შემსუბუქებულ იქნეს სასამართლოსა და ადმინისტრატიული ორგანოების მიერ დასჯილთა მდგომარეობა, როგორც გამოძიებაში მიცემულთა, აგრეთვე დაპატიმრებულებისა, თუ დაპატიმრება არ არის გამოწვეული აუცილებელი საჭიროებით.

ამიტომ საქართველოს სსრ. რევოლიუციონური კომიტეტი ადგენს:

1. გამოცხადებულ იქმნეს ფართო ამნისტია ყველა იმ პირთა შესახებ, რომელთაც დახაშაული აქვთ ჩადენილი 1921 წ. მაისის 26-დე, შემდეგი წესით:

ა) სრულიად განთავისუფლება ყოველ გვარი სასჯელისაგან, რომელიც არ იწვევს დაპატიმრებას სასამართლოსი და ადმინისტრატიული ორგანოების დადგენილებით.

ბ) ვადის შესრულებამდე განთავისუფლება საპატიმროებიდან და მათი იძულებითი სამუშაოზე გადაყვანა ან განთავისუფლება უამისოდ.

გ) სასჯელის ვადის შემოკლება.

2. ამნისტია გავრცელებულ იქნეს როგორც იმ პირებზე, რომელთაც უკვე გადაწყვეტილი აქვთ სასჯელი, აგრეთვე იმ პირებზედაც, რომელნიც გამოძიების ქვეშ იმყოფებიან.

3. დაევალოთ უმაღლესი ხარისხის სასჯელიანი განაჩენის დამდგენ დაწესებულებათ, უკეთუ განაჩენი აღსრულებაში არ მოუყანიათ, 1921 წლ. მაისის 26-დე, გადასინჯონ ყველა საქმე ამ განაჩენების შესახებ სასჯელის შესუბუქების შესაძლებლობის გამოსარკვევად.

4. შემსუბუქებულ იქნეს სასჯელი, დადებული დეზერტირებისათვის და დეზერტირობის ხელშეწყობისათვის,—სასჯელისაგან სრულიად განთავისუფლებამდე.

5. განთავისუფლებულ იქნეს სასჯელისაგან ყოველი დეზერტირი, რომელიც 1921 წლ. ივნისის 10 დენებაყოფლობით გამოცხადდება ხელისუფალთა განკარგულებაში.

6. ამნისტია ესე-გავრცელებულ იქნეს მეთერთმეტე არმიის სამხედრო მოსამსახურეებზე, ვისაც დანაშაული საქართველოს ს. ს. რესპუბლიკის საზღვრებში ჩაუდენია.

7. მიენდოს იუსტიციის სახალხო კომისარს—შეიმუშაოს დაწვრილებითი ინსტრუქცია ამ დადგენილების აღსასრულებლათ და მასვე დაევალოს ზედამხედველობა მისი სისწორით განხორციელებისათვის.

8 დადგენილება ესე აღსრულებულ იქნეს ტელეგრაფის საშუალებით.

საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის რევოლიუციონური კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

იუსტიციის სახალხო კომისარი **ნაზარეტიანი.**

რევოლიუციონური კომიტეტის მდივანი **შ. გაბრიჩიძე.**

1921 წ. მაისის 26 ს

თბილისი—სასახლე.

26 მაისი

დღეს, 26 მაისს, წითელ რევოლიუციონურ დროშებს აფრიალებს თავისუფალი ქართველი ხალხი, რომელმაც თავის სისხლით შეღება ისინი. რევოლიუციის პირველ დღეებში წითელი დროშებით დაიფარა საქართველო. მხოლოთ რეაქციის შავი ძალები იხსენიებდენ სამფეროვან დროშებს.

მენშევიკებმა, რომლებმაც ხელთ იგდეს ძალაუფლება, უღალატეს რევოლიუციას, შესცვალეს წითელი დროშა ნაციონალური სამფეროვანით და თავი მოუყარეს ამ უკანასკნელის ირგვლივ ყველა მათ, რომელთა წინააღმდეგ მშრომელი ხალხი დაუნდობელ ბრძოლას აწარმოებს.

სამარცხვინოთ დათავდა მენშევიკების ბატონობა. ბურჟუაზიისა და მისი ლაქიების უღლიდან განთავისუფლებულმა საქართველოს მუშურ-გლეხებმა ამაყათ აღმართეს კომუნიზმის დროშა.

გაუმარჯოს საქართველოს დამოუკიდებელ თავისუფალ მშრომელ ხალხს, რომელმაც მოიხსნა დამმონებლების უღელი და ძირს დასცა სამფეროვანი ნაციონალური დროშა.

გაუმარჯოს ჩვენ წითელ დროშას, სიმბოლოს პროლეტარიატის მიერ დაღვრილ სისხლისას, სიმბოლოს ჭეშმარიტ პროლეტარული დამოუკიდებლობისას.

26 მაისი.

სამი წლის წინეთ გამოცხადდა საქართველოს დამოუკიდებლობა. ეს სწორედ ის დრო იყო, როდესაც რუსეთის ძლევამოსილი რევოლიუცია გასცილდა ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ საფეხურს, წმინდა პროლეტარული ხასიათი მიიღო და სამკვდრო სასიცოცხლო ომი გამოუცხადა ძველ, კაპიტალისტურ მსოფლიოს. რევოლიუცია თუ კონტრ-რევოლიუცია, ბრძოლა სოციალიზმისათვის, თუ ბურჟუაზიულ წყობილების გამაგრება,—ასეთი საკითხი დადგა საქართველოში მაშინ გაბატონებულ მენშევიკების წინ, და მათაც უყოყმანოდ, აშკარად უარყვეს პირველი და მეორე გზა აირჩიეს.

წვრილ-ბურჟუაზიული ინტერესებით, პარტიული და პირადი егоизмით გამსჭვალულებმა, მათ აღმართეს საქართველოს ბურჟუაზიული სახელმწიფოებრივობის კერადელი, რომელსაც თითქო უნდა დაეფარა ისინი პროლეტარული რევოლიუციისაგან. ამათ მენშევიკებმა, სხვათა შორის, ორი მთავარი მიუტევებელი ბოროტება და ღალატი ჩაიდინეს მშრომელთა მასების და სოციალიზმის მიმართ: 1) საქართველოში მუშათა კლასი დასტოვეს კაპიტალის მონობაში, 2) გააძლიერეს საერთაშორისო კაპიტალიზმის და რეაქციის პოზიცია, რომელმაც ჩვენი ქვეყანა, როგორც გეოგრაფიული მდებარეობით მნიშვნელოვანი სტრატეგიული პუნქტი, გაიხადა დასაყრდნობ ბაზად რუსეთის რევოლიუციის წინააღმდეგ გასალაშქრებლად. ამიტომაც ჩვენ მიგვაჩნდა მენშევიკების მიერ გამოცხადებული „დამოუკიდებლობა“ კონტრ-რევოლიუციონურ აქტად. ჩვენ უარვყოფდით არა ქართველი ერის დამოუკიდებლობის იდეას, არამედ ვებრძოდით ფაქტიურად შექმნილ მის შინაარსს და ფორმას. კომუნისტური პარტია აღიარებს თვითგამორკვევას არა მარტო ქართველი ხალხისას, არამედ ისეთ ხალხებისაც, რომელნიც, უკუღმართი ისტორიული ვითარების წყალობით, ჯერ კიდევ ვერც კი ჩამოყალიბებულან სავსებით მთლიან ეროვნულ სხეულად და განვითარების მეტად დაბალ საფეხურზე იმყოფებიან. მათთვისაც კომუნისტური პარტია ქმნის ხელსაყრელ პირობებს კულტურული განვითარებისას, რომ უშუალო მონაწილეობა მიიღონ ახალი ცხოვრების აღმშენებლობაში. მაგრამ ამავე დროს ცხადია, რომ ჩვენი ხალხის სახელმწიფოებრივი ორგანიზაცია და ორიენტაცია არ შეიძლება იყოს მუშათა კლასის მჩაგვრელი, რევოლიუციის უარმყოფელი, რეაქციის ხელის შემწყობი. ისტორიამ იცის ორი ძირითადი ტიპი სახელმწიფოებრივობისა: ერთი ემსახურება შეძლებულ კლასების ინტერესებს, მშრომელ ხალხის საზიანოდ, მეორეს კი სათავეში უდგას თვით მუშათა კლასი, რომელიც სახელმწიფო აპარატს იყენებს იარაღად თავის საბოლოო მიზნის მისაღწევათ, კომუნიზმის დასამყარებლად. ესაა საბჭოთა სახელმწიფო, მშრომელთა ხელისუფლება. სამი წლის განმავლობაში მენშევიკები ებრძოდნენ და ამაგრებდენ პირველი სახის სახელმწიფოს. კომუნისტური პარტია ებრძოდა მუშათა კლასის წინააღმდეგ მიმართულ მათ მოღალატურ საქმიანობას. ეხლა ძველი რეჟიმი დამხობილია და ჩვენ გვაქვს საბჭოთა რესპუბლიკა. ქართველი მშრომელი ხალხი შეიძლება დამშვიდებული იყოს, რომ რესპუბლიკაში მისი ეროვნული ინტერესები სავსებით დაცული იქნება. საქართველოს ტერიტორია, ქართული ენა, ხალხის პოლიტიკური, კულტურული და ეკონომიური განვითარების ფართე შესაძლებლობა უზრუნველყოფილია. რასაკვირველია, არის ხალხი, რომელიც ჩვენი ცხოვრების ზოგიერთ მოვლენებს (მეზობელ რესპუბლიკებთან სამეურნეო გაერთიანებისაკენ გადადგმულ ნაბიჯებს) ვიწრო ნაციონალისტური თვალსაზრისით აშუქებს და მათში ქართველი ერის სუვერენობის შელახვას ხედავს, აგრედვე ზოგიერთ წარმავალ, შემთხვევით ფაქტებს უზომოდ აზვიადებს. თავის თავად ცხადია, რომ ქართველი მშრომელი ხალხი არავითარი პროვოკაციას არ აყვება და თავის სახელმწიფოს, საბჭოთა რესპუბლიკას, მთელი თავისი ძალღონით განამტკიცებს და დაიცავს. საქართველოს კომუნისტური პარტია იცავს ამ რესპუბლიკას და ემსახურება ქართველ მშრომელ ხალხის ინტერესებს.

გაუმარჯოს 26 მაისს! გაუმარჯოს მშრომელთა საქართველოს ჭეშმარიტ დამოუკიდებლობას!

კან.

დამოუკიდებლობა და საბჭოთა საქართველო

II

ჩვენ დავინახეთ, რომ ქართველი მშრომელი ხალხი საბჭოთა რესპუბლიკის დაარსებით, თავისუფლდება უპირველესათ, როგორც დაჩაგრული კლასი. ახლა დაგვრჩა მხოლოთ გამოსარკვევი კითხვა: თავისუფლდება ის, როგორც ერი, თუ კლავ მონობაში რჩება?

აი ეს კითხვაა, რომ აღელვებს ბევრ ქართველს და შიშით სასოწარკვეთილი კითხულობს: არ დავკარგავთ განა თავისებურებას, ქართულ ენას, ჩვენს სახეობას?

ასეთი კითხვები მხოლოთ მას დაებადება, ვინც არ იცნობს მარქსიზმის ძირითად დებულებებს, ვინც გაცნობილი არაა კომუნიზმის ანბანს. **დიალექტიკა ერთფერობაში როდი იხატება, არამედ მრავალფერობა — სახეობაში.** მაგრამ ერთი კი გარკვევით უნდა ვთქვათ: ყველაფერი ისტორიულ მსვლელობაში იცვლება: თავის ძველ სახეს და ფორმას ჰკარგავს და იძენს ახალს. დღეს ძველი არც თავისებურება, არც ენა, არც ზნე-ჩვეულება და არც ეროვნება არ არსებობს, დღეს ყველაფერი ეს თანადროულია და იმდენათ არსებითად შეცვლილა, რამდენათაც შეცვლილია რომელიმე ხალხის საზოგადოებრივი წყობილება. კაპიტალიზმა, მაგალითათ, დიდათ შეცვალა ეროვნება, მთელი ჩვენი ხალხის თავ სებური სახეობა, როგორც ფიზიკურათ ისე სულიერათ, შესცვალა მისი სოციალური სტრუქტურა; და კიდევ უფრო ძირითადათ შესცვლის მას სოციალიზმი.

არა, ისტორია უცვლელათ არაფერს ტოვებს: ყმათა ვითარებას ემორჩილება ყოველივე და მაშასადამე ეროვნებაც. და აი ჩვენ ვამბობთ, რომ ეს ცვლილება იწყება სოციალური ცვლილებით, სოციალური გარდაქმნით, ე. ი. სოციალური განთავისუფლებით, მშრომელი მასსების გაბატონებით, რაც თავ-სთავათ ნიშნავს ეროვნული ანუ ხალხსნური კულტურის განვითარებას და თავისუფლებას.

სოციალური მომენტი—ეს თავი და თავი და პირველია, ხოლო ეროვნული შემდეგი ან შედეგი. საურანგეთ—პრუსიის 70—71 წლის ომი და პარიზის კომუნართა თავდადებული ბრძოლა ნათლათ მოწმობს იმ აზრს, რომ გადამჭრელი მნიშვნელობა ეროვნული საერთო მიზნის საქმეშიაც კლასობრივ ინტერესს აქვს და არა თვით ეროვნულ ინტერესს. მაშინ პარიზის ბურჟუაზიამ პარიჟი სამარცხვინოთ დატოვა და ვერსალში მოუჯარა თავი, როგორც თავის საკუთარ კლასობრივ ძალებს ისე უცხოეთის, გერმანიის შეიარაღებულ ძალებსაც, რომ პარიჟის კომუნარები დაემარცხებია და პარიჟი აეოხრებია.

ისტორია მოწმობს, თუ რაოდენი ვეკაცობა, თავგანწირვა და მხნეობა გაჩინეს თავ სებურ პარიჟს მუშებმა პარიჟს დაცვის საქმეში, რომ თავისი კლასობრივი ინტერესები დაეცვათ და მით სამშობლოც უცხოელთა შემოსევისგან ეხსნათ.

როგორც ვხედავთ, პირველი, ე. ი. ბურჟუაზია რომ თავისი კლასობრივი ინტერესებს მიხედვით სამშობლოს ღალატობდა და უცხოეთის შეიარაღებულ ძალებს ვითომდა საეროო სამშობლოს უყიდდა, მეორენი, ე. ი. მუშები—მაშინ თავიანთი კლასობრივი ინტერესების მიხედვით ამ სამშობლოს თავისი მკლავით სისხლით თავგანწირულათ იცავდენ.

ეს დიდი მოვლენა უფრო ფართე გრანდიოზული მასშტაბით განეორდა ისტორიაში ამ უკანასკნელ წლებში რუსეთის დიდი რევოლიუციის მსვლელობაში. რუსეთის და პოლონეთის ბურჟუაზია, ვრანგელი და პილსუდსკი რომ შთანხმებულათ უტევდენ რუსეთს, მაშინ რუსეთის მუშები წინა რიგებში იდგენ და გალომებული ებრძოდენ ამ კლასიურ მტრებს თავიანთი საერთო სამშობლოს, რუსეთის დასაცავათ და კიდეც შესძლეს მათ თავიანთი მკერდით ამ სამშობლოს დაცვა. რას ნიშნავს ყოველივე ეს? ვინ იცავს აქ სამშობლოს? ცხადია ეს იმას ნიშნავს, რომ საბრძოლველო მომენტში ყველა ივიწყებს „საერთოს“ და მსდევს, იცავს კერძოს, კლასიურს და რადგან ერთის კლასიური ინტერესები ეწინააღმდეგება საერთო ინტერესებს, სამშობლოს დაცვას, ამიტომ ის ბუნებრივათ ღალატობს ამ საერთოს და იცავს მხოლოთ თავის კლასიურს, ხოლო რადგან მეორის კლასობრივი ინტერესი ეს იგივე საერთო ინტერესია—სამშობლოს დაცვა—ამიტომ მის მიერ თავის კლასობრივი ინტერესების დაცვა საერთო ინტერესების დაცვაც გამოდის ამნაირათ კლასი იცავს რა ყოველთვის მხოლოთ თავის კლასობრივ ინტერესებს, ის ამით ხშირათ საერთო ინტერესებსაც იცავს. აქ ხხოლოთ საჭიროა კარგათ გავარჩიოთ ერთი—საერთო ინტერესები კერძო კლასობრივ ინტერესებისგან და მეორე—ის, თუ რომელი კლასის ინტერესები უერ დება საერთო ინტერესებს და მაშინ აშკარათ გამოჩნდება, თუ ვინ ღალატობს სამშობლოს.

ისტორიამ მრავალი მაგალითი იცის ასეთი ღალატის ბურჟუაზიის მხრიდან, ხოლო არც ერთი მუშების მხრით. აქედან ცხადია, თუ ვინ არის ნამდვილი ერთგული და დამცველი და ისიც თავისი საკუთარი მკერდით და სისხლით და არა სხვისი ან დაქირავებული და მოსყიდული ხელით, როგორც ეს ბურჟუაზიას ჩვევია.

ბურჟუაზიას ხშირათ აღუმართავს მახვილი, როგორც თავისი, ისე უცხოელის თავისივე სამშობლოს წინააღმდეგ, თავისი მშრომელი ერის შესაბრუსავათ, მარა მუშებს კი არასოდეს.

აი რატომ ვამბობთ ჩვენ, რომ სამშობლოს ერთათ ერთი ერთგულნი და მტკიცე დამცველნი, ეს მხოლოდ და მხოლოთ მუშები არიან და სხვა არავინ!

ამიტომ როცა კითხვა დგება: რომელი სახელმწიფო—ბურჟუაზიული უფრო მტკიცით იცავს სამშობლოს, ეროვნებას, თუ მუშურ-გლეხური,—ჩვენ ვამბობთ, რომ მუშურ გლეხური, ვინაიდან ის ისე ვერ უღალატებს ამ სამშობლოს, ამ ეროვნებას, ვით ვერ უღალატებს თავის საკუთარ კლასობრივ ინტერესებს. როცა რომელიმე ქვეყნის მუშები, მაგალითათ იფიცებიან, მართალია ისინი ამით დიდ ზიანს აყენებენ თავის ქვეყანას ეკონომიურათ, დიდ გასაჭირში აგდებენ მას დროებით ისე, როგორც თავიანთ თავს და თავიანთ ოჯახებს, მაგრამ სამაგიეროთ მათი ასეთი მოქმედება ჰქმნის რევოლიუციას, რომელსაც მთელი საზოგადოებრივი ცხოვრება უმაღლეს საფეხურზე აჰყავს. ასე ხდება მაგალითად დღეს ინგლისში, სადაც გაფიცულნი არიან მრეწველნი და სადაც ამის გამო ქვეყანას ასეული მილიონობით ზარალი მოდის. მუშები იბრძვიან თავიანთი კლასობრივი ინტერესებისათვის და ამით ქვეყანას აბედნიერებენ, ხოლო ბურჟუაზია როცა პირდაპირ იბრძვის თავ სი კლასობრივი ინტერესებისათვის, ის ამით ქვეყანას ღუპავს.

ამნაირათ გამოდის, რომ ეროვნული ინტერესების ნამდვილი დამცველი მხოლოთ ერთათ ერთი მუშათა კლასია, ამიტომ ვამბობთ ჩვენ ნამდვილ „ეროვნულ დამოუკიდებლობის“ დაცვა მხოლოთ მუშათა სახელმწიფოს შეუძლია და ასეთი სახელმწიფო კი დღეს მხოლოდ საბჭოთა რესპუბლიკაა!

რაუდენ კალაძე.

გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს მუშათა და გლეხთა დამოუკიდებლობას

26 მაისი

(მუშის ხმა)

დღეს ჩვენ ვდღესასწაულობთ 26 მაისს. დღეს ჩვენი პარტიაც ყვავის თავის სიტყვას და ეს სიტყვა არ იქნება მშრალი, უხორცო, გაუგებარი მდებარე ხალხისათვის. რა არის 26 მაისი? საერთოთ პროლეტარიატს წელიწადში აქვს ერთი დიდი დღესასწაული 1 მაისი, ეს დღე ბუმბერაზია, მას ვერ შეიდრეკა სხვა დღესასწაულები. მაგრამ ჩვენ მაინც ვდღესასწაულობთ იმავე თვეში მეორე დღესასწაულს, რომელიც არ გაკილდება საქართველოს ტერიტორიას და შეეხება ძის დამოუკიდებლობის გამოცხადებას. რამ წარმოშობა 26 მაისი? 26 მაისი წარმოშობა წვრილ ბურჟუაზიამ. ის 1918 წლის 26 მაისს გაიბუტა რევოლიუციის წინააღმდეგ—განიბნა რევოლიუციის წმინდა „ზრიგიდან და გამოაცხადა „დამოუკიდებლობა“... რა სურდათ მაშინდელ ხელმძღვანელებს ამით?. ანტანტის სამსახური, ფაქტიურათ მდებარეობა ხალხის დამონება. ეს მათ შესძლეს კარგა ხანს, მაგრამ ბოლოს ჩაპოინგრა კლდეები და განთავისუფლდა საქართველოს მშრომელი ხალხი.. ამით მან დაამტკიცა, რომ ისიც არის რევოლიუციის შვილი, რომ აქაც მოიპოვება ისეთი ძალა, რომელიც ხელს კი არ შეუშლის რევოლიუციის ზრდა-განვითარებას, პირიქით მისი მეგობარი დამცველი იქნება. აი ამ იმედით ჩვენც ვეღესასწაულობთ 26 მაისს. საქართველოს კომუნისტური პარტია მეტი დამცველი იქნება დამოუკიდებლობის, ვინემ სხვა პარტიები. ამას ის საქმით დაამტკიცებს სულ მალე და ლაგმს ამოდებს მოწინააღმდეგეებს, რომლების აგენტები დღესაც მრავალ აგიტაციას ეწევიან მუშურ-გლეხურ მთავრობის წინააღმდეგ. საქართველო დღეს დამოუკიდებელია არა თავის მეზობლებისაგან, რომლების დახმარებითაც მოიპოვა მან ეს თავისუფლება. ის მათთან მუდამ კავშირში იქნება. არამედ საქართველო დამოუკიდებელია ბურჟუაზიისაგან და ეს ფაქტი როგორც ასეთი გვაძლევს ჩვენ. გვიზლის წინ მომავლის ახალს პერსპექტივებს. მაშ გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს დამოუკიდებლობას. გაუმარჯოს კომუნისტურ პარტიას.

ეთერი...

გაუმარჯოს პატარა ეროების განმათავისუფლებელ მუშათა და გლეხთა რუსეთის ძლიერ წითელ არმიას.

გაუმარჯოს საერთაშორისო პროლეტარულ რევოლიუციას.

გაუმარჯოს III კომუნისტურ ინტერნაციონალს.

რუსეთის კომუნისტური პარტიის მე-10 კრება

ამხ. კამენევის მოხსენება საკითხზე: „სოციალისტური რესპუბლიკა კაპიტალისტური ქვეყნების რკალში“

(გაგრძელება)

არის თუ არა ეხლა, ამხანაგებო, ობიექტური ფაქტები, რომელიც აიძულებს ჩვენს მტრებს ჩვენთან ხელშეკრულობითი დამოკიდებულების დამყარებას? რომ ასეთი ობიექტური ფაქტორები არ არსებობდეს, შეგვიძლია გვეფიქრა, რომ ჩვენი ხელშეკრულობითი შეთანხმება დამყარებულია ჩვენი დიპლომატების მოტყუებაზე, ან კიდევ იმაზე, რომ ჩვენ დიპლომატებს შეუძლიანთ თვალი აუხვიონ ინგლისისა და გერმანიის დიპლომატებს. რომ ეს აგრე იყოს, ჩვენი საქმიანობა აშენებული იქნებოდა ქვიშაზე. ჩვენ ასე შენება არ შეგვიძლია. არც გვინდა. ეს იქნებოდა ბალღური პოლიტიკა.

ობიექტური მდგომარეობის ანალიზის შემდეგ ვეკითხებით ჩვენ თავს: არის თუ არა რაიმე ეკონომიური ნიადაგი იმ მოვლენისათვის, რომ უდიდესი კაპიტალისტური სახელმწიფონი, მიუხედავათ მათი აშკარა ზიზღისა საბჭოთა რესპუბლიკისადმი, საბჭოთა ხელის უფლებისადმი, იძულებული გახდნენ შეეცვალათ თავისი დამოკიდებულება ჩვენს მიმართ. ჩვენ ვადასტურებთ, რომ დიახ, ასეთი ობიექტური ფაქტორები არსებობს. უპირველესად ყოვლისა ეს ობიექტური ფაქტორი მდგომარეობს იმაში, რომ მთელი ქვეყნის მეურნეობა, მისი განვითარება ველარ ინელებს და ველარ ითმენს საბჭოთა რესპუბლიკის ძალადობით გაძევებას მსოფლიო მეურნეობის საერთო ფერხულიდან. ჩვენ არ წარმოვადგენთ არარაობას და არც უმნიშვნელო ერთეულს მსოფლიო მეურნეობაში. მსოფლიო მეურნეობა არსებულ მეტად რთული აპარატი, რომელიც არ ემორჩილება ამა თუ იმ გადაჯგუფებას, რომელსაც აქვს თავისი განვითარების კანონები. დამსხვრეული და გაუმეტებული იმპერიალისტური ომის მიერ ამ რთული აპარატის ალდგენის გარეშე ალრ შეიძლება რაიმე საქმის წარმოება და მოგვარება ევროპაში, ალარ შეიძლება ცხოვრების უზრუნველყოფა ყურსა სანოვაგით, ალარ შეიძლება არსებობის ელემენტარულ პირობების შექმნა ათეული და ასეული მილიონი ხალხისათვის.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დღეს ნოემერში:

რევკომის დადგენილება 16 მაისის დღესასწაულის აღსანიშნავად, ამნისტიის შესახებ.

რევკომმა აღკრძალა მეზობელ რესპუბლიკებიდან ლტოლვილების შემოშვება, ეპიდემიის გავრცელების ასაცილებლად.

საბჭ. რუსეთის სახ. კომისართა დადგენილება შინა მრეწველობისათვის დახმარების აღმოჩენის დროებელან შეწყობის შესახებ.

ამერიკაში მუშათა გაფიცვები ძლიერდება. მარტო ერთკვირაში გაფიცვის 1800 შემთხვევა ჰქონდა ადგილი.

ამერიკა შეიარაღებას უმატებს; კონგრესმა 400 მილ. დოლარი გადახდო ახალი დრედნოუტების ასაშენებლად.

ირლანდია სრულ დამოუკიდებლობას მოითხოვს.

მუშათა რევოლიუციონური მოძრაობა იტალიაში: ზოგიერთ ალაგას მუშებმა ხელთ ჩაიგდეს მაღაროები.

თითქმის 7 წლის განმავლობაში რუსეთი ხელოვნურად იყო განდევნილი სამეურნეო ბრუნვის პროცესიდან, ე. ი. მსოფლიო მეურნეობას გამოაკლდა თვალუწვდენელი ტერიტორია, 130—140 მილიონი მცხოვრებით, რომელიც ჩვენ ეხლა უკვე გავაერთიანეთ ჩვენი გრძელი, თავდადებული გმირული ბრძოლის შემდეგ. ეს ტერიტორია არის უუმდიდრესი ქვეყანა მთელ მსოფლიოში თავისი ნედლი მასალით და წარმოადგენს უზარმაზარ ბაზარს. და ეს ქვეყანა განზეა მაშინ, როდესაც მთელი მსოფლიო ღარიბდება, ღატაკდება და ტყავი ძვრება.

იმპერიალისტური ომის შედეგათ მთელი კაცობრიობის წინაშე, მთელი მსოფლიო მეურნეობის წინაშე დაისვა ბუნებრივი კითხვა: არის თუ არა კიდევ მოსახერხებელი მსოფლიო მეურნეობის საწარმოო ძალთა განვითარება იმ შემთხვევაში, თუ გაგრძელდა 130 მილიონი ხალხის იზოლიაცია, რომელიც რუსეთის ტერიტორიაზე ბინადრობა მთელი მისი ნედლი მასალითა და სიმდიდრით?

შრომის განაწილება მსოფლიო მეურნეობაში წარმოიშვა არა შემთხვევით, არამედ იგი ნაყოფია გრძელი ისტორიული პროცესისა. შეუძლებელია იმ ფაქტის ამოშლა სინამდვილიდან, რომ რუსი მუშა და გლეხი იყო ნედლი მასალისა და სურსათის მიმწოდებელი გერმანიისა, ინგლისისა და მთელი რიგ სხვა სახელმწიფოთათვის. უკანასკნელი სამი წლის განძავლობაში ევროპა ცდილობდა ამ დიდი შრომის უქონლობის მონელებას საკუთარი რესურსებით. ამ ჟამად ჩვენ მოწმე ვართ ისეთი მდგომარეობისა, როდესაც ვხედავთ, რომ საკუთარი შრომით, რუსის გლეხისა და მუშის შრომის გარეშე, ჩვენი ნედლი მასალის გარეშე, საბჭოთა რესპუბლიკის კავშირის გარეშე, ევროპა თავის მეურნეობას ველარ განავითარებს. ეს სრულიად არ არის დამოკიდებული ამა თუ იმ ჯგუფების ნება-სურვილზე. ეს რასაკვირველია თვითეული ეკონომიურ ჯგუფს ევროპაში თავისებურათ ესმის და ექსპლოატაციას ეწევა, თავისი ინტერესების სასარგებლოდ.

აქ პირველ რიგში თავს იჩენს კაპიტალისტების წაუყვილი მოგებისა. ისინი ხედავენ თავის წინაშე ვეებერთელა ქვეყანას, უზარმაზარ ბაზარს, ბუნებრივ სიმდიდრეთა დაუშრეტელ წყაროს და წაუყვილი მოგებისა, რაიც ახასიათებს კაპიტალისტურ ქვეყნებს, შობს მათ შორის კონკურენციას, და აიძულებს თვითეულს მათგანს ეძიოს ეგ ბაზარი, იყოს პირველი მისი ექსპლოატაციის საქმეში. ეს არ კმარა, ამხანაგებო, აღნიშნული მდგომარეობა აიძულებს ბატონ ლლოიდ ჯორჯსა და გარდინგს, რომელიც, ეხლახან შებრძანდა, თუ შეიძლება ასე ითქვას, ამერიკის ტახტზე, შეეჯიბრენ ერთმანეთს ჯირითში, თუ რომელი მათგანი მოასწრობს მიიღოს ესა თუ ის შესაძლებლობა რუსეთის ნედლი მასალის ექსპლოატაციისათვის, მაგრამ ესეც ცოტაა. ლოიდ ჯორჯი და გარდინგი იმყოფებიან ისეთ ქვეყნებში, რომელიც, მიუხედავათ გამარჯვებისა, ანთებულია ღრმა სამოქალაქო ომისა და საგანგებო კრიზისების ცეცხლით. ეს რასაკვირველია აუცდენელი შედეგია ომისა, მაგრამ სრულიად არ არის ის, რასაც ანგარიშობდენ ბატონი კაპიტალისტები, და რაზედაც იმედს ამყარებდა ევროპის წვრილბურჟუაზიულ მეშჩანობის დიდი ნაწილი, რომელსაც დაპირდნენ: გაიმარჯვეთ და თქვენთვის გაიხსნება ჰაერი კეთილსურნელებით, და იცხოვრებთ დაჩარცხებულ ხალხთა ხარჯზე.

როდესაც ეხლა ფრანგულ გაზეთ „მატენში“ ვკითხულობთ, საფრანგეთის რესპუბლიკის ყოფილ პრეზიდენტის, ბუოუუაზიულ საფრანგეთის ცნობილ პოლიტიკურ მოღვაწის—პუანკარეს წერილს იმის შესახებ რომ ხალხი გამოსთქვამს უკმაყოფილებას და მოუმენლობას, რომ ხალხ სურს იხილოს გაცილებით მეტი რეალური შედეგები ძლევამოსილ გაძარჯვებისა და ზავისა, როდესაც ამას ვკითხულობთ პრეზიდენტი სახავს იმ ახოს, რომ ბატონ გამარჯვებულებს ფეხქვეშ მიწა ეთხრება; რადგან ხალხი, რომელსაც დაპირდნენ უფრო მაძღარი ცხოვრება, დაპირდნენ აოსებობის პირობების გაუმჯობესობას დამარცხებულთა ხარჯზე, ეს ხალხი ხედავს რა ნაცვლად ამ სიკეთისა სავაჭრო და სამრეწველო კრიზისის, უმუშევრობის და ღარიბ ღატაკთა ზრდას ჰკითხულობს: „რისთვის ვიბრძოდით, დამარცხებული ხალხი რატომ არ გვაძლევს, რასაც მოველოდით?“ სწორედ ამას გაო ნსოფლიო კაპიტალის ხელმძღვანელობის წინაშე, აგრეთვე ევროპის მეშჩანური მასებისა და ოპორტუნისტულ მუშათა პარტიების ხელმძღვანელთა წინაშე ისმის საერთო კითხვა: ამ სიღატაკისა და გაძვალტყავებისაგან ვინძლო გვიხსნას რუსეთმა თავისი სიმდიდრით, თავისი რესურსებით, თავის მუშათა ძალის უდიდესი რეზერვიარით, შეიძლება რუსეთმა გაგვიწიოს დახმარება მსოფლიო მეურნეობის საწარმოო ძალთა განვითარებისათვის.

როდესაც ინგლისში მე ვაწარმოებდი მოლაპარაკებას მუშათა მოძრაობის ფაქტიურად კონტრრევოლიუციონურ ბელადებთან, რომელნიც იქ თავს იყრიან პროფესიონალ კავშირებში, როგორც ანდერსონი, და ტომასი—მდივანი ინგლისის ერთ-ერთ უდიდეს პროფესიონალ კავშირისა,—უნდა აღვნიშნო, რომ პოლიტიკური საუბრის,—არც მეტი არც ნაკლები—10 წამის შემდეგ მათ დააყენეს საკითხი მეტად უბრალოთ და საქმესთან ახლო. ისინი ამბობდნენ: თქვენი სიმართლის მტკიცების ნაცვლად, უმჯობესია მოგვეცით ნუსხა თუ რის შემოტანა შეგიძლიათ ინგლისში, ამ ნუსხით ჩვენ დაუმტკიცებთ უკიდურეს კონსერვატორ მუშასაც კი, რომ აუცილებელია საბჭოთა რუსეთთან შეთანხმების, სავაჭრო შეთანხმების დამყარება. ამ ვაჭბატონებს, მეშჩანებსა და კონტრრევოლიუციონერებს, დღეს სული ძვრებათ უმუშევრობისა და სიღატაკისაგან და ფიქრობენ, რომ რუსეთთან სავაჭრო დამოკიდებულების აღდგენა მისცემს მათ იმ ხეტუესა და ქონს, რომელიც მათ აკლდებათ და აგრეთვე იმ კვერცხებს, რომელსაც რუსეთიდან ღებულობდნენ. ეს მეშჩანური იმედები იფლობს ევროპის საზოგადოების მეტად ფართო წრეებს,—რაიც ამკვარად ხაზს უსვამს იმ მოსაზრებას, რომ მსოფლიო მეურნეობის საწარმოო ძალთა განვითარება ურუსეთოდ უკვე შეუძლებელია. მსოფლიო მეურნეობის განვითარების მსვლელობა მოითხოვს რუსეთის შეყვანას საერთო წრეში. ბატონი გარდინგები, ლოიდ ჯორჯები და მუშათა პარტიების ბელადები მსგავსად ანდერსონისა და ტომასისა გამოთქვამენ იმავე აზრს, იმავე მეშჩანურ იმედებს.

აქ იბადება საკითხი, რომლითაც ხშირად მოგვმართავს ს.-რ., მენშევიკები და ზოგჯერ უფრო ჩამორჩენილი პარტიული ბუშაკები, სახელდობრ: „როდესაც ჩვენ შევალთ მსოფლიო მეურნეობის განვითარების ფერხულში, გაამგრებს თუ არა ეს გარემოება მსოფლიო იმპერიალიზმს? ჩვენ იმპერიალიზმის განადგურება მივიჩნიეთ ერთად ერთ საწინდრად ჩვენი გამარჯვებისა და ეხლა მსოფლიო მეურნეობის ორონ-ტრიალში კონცესიებისა, შეთანხმებისა და უცხოეთში სხ.-დასხ. საქონელს გატანის საშვალებით ჩვენი შესვლა, განა არ გაანელებს კლასთა შორის წინააღმდეგობას, რაიც ახასიათებს კაპიტალიზმს? ვაი თუ რუსეთის ნედლი მასალა თავს წაიყაროს და ჩაალრჩოს ეს წინააღმდეგობა!?“ ცხადია საკითხის ასე დასმა არის საკითხის ეგვე მეშჩანური დაყენება, შებრუნებული მხარე ბატონ ანდერსონების და ტომასების „მედიბისა, რომელნიც ამბობენ: თუ თქვენ გამოგზავნით ამას, იმას, ესამეს, მეოთხეს, შეიძლება ჩვენ დავაჯეროთ ჩვენი მეშჩანური მასები სასწრაფოდ შეჰკრან კავშირი რუსეთთან.

რა თქმა უნდა, უფსკრული კლასთა შორის ევროპაში, ინტერესთა წინააღმდეგობა იმდენად ღრმა არის, რომ თქმა—რუსეთის ნედლი მასალა, რუსეთის სავაჭრო დამოკიდებულება ამ უფსკრულს ამოავსებსო, იქნებო და რული უნდობლობა რევოლიუციონური მოძრაობისადმი ევროპაში. რასაკვირველია კაპიტალისტური მეურნეობის გახრწნა ევროპაში იმდენათ დიდია, ისე ნათელია წარმოების კაპიტალისტური ორგანიზაციის უძლურება, რომ თავის დახწევა იმ საბედისწერო წრიდან, რომელშიაც ეხვევა ევროპა, შეუძლებელია, თუ საქმეს არ უშველა პროლეტარულმა რევოლიუციამ. ეს პროცესი არის აუცილებელი და რომ ჩვენ შევსძლოთ გავაკეთოთ ათჯერ მეტი იმაზე, რისი გაკეთებაც ფაქტიურად შეგიძლია, ჩვენ მაინც ვერ შევაფერხებთ ევროპაში რევოლიუციონური პროცესის განვითარებას.

მეორეს მხრით იმედებს ამყარებდნენ მხოლოდ მსოფლიო წარმოების განვითარებაზე. ჩვენ ვიცით, რომ საწარმოო ძალთა განვითარება სრულიადაც არ სპობს კაპიტალისტური ურთიერთობის წინააღმდეგობათ, პირიქით: იგი მათ ავრცელებს და ამწვავებს.

თუ აიღებთ იტალიის მდგომარეობას, თქვენ იცით, რომ ძირითადი მომენტი, რომელიც იქ აფერხებს რევოლიუციონური, კომუნისტური შეგნების განვითარებას, რომელიც ქმნის ამა თუ იმ ყოფიერებას, ეს ის, რომ იტალია პირდაპირ მონურ მდგომარეობაშია ინგლისის ნახშირისა და ნავთისაგან. იტალიას არა აქვს არც საკუთარი მადანი, არც საკუთარი ნავთი. ოპორტუნისტები ამბობენ, რომ ინგლისთან კავშირის გაწყვეტით იტალია იძულებული იქნება შეაჩეროს თავისი რკინის გზები და მანქანები. აი, რით ნავარდობს ოპორტუნისტული აზრი.

საწარმოო ძალთა განვითარება, რაც იქნება შედეგი რუსეთის მოიფლიო მეურნეობის წრეში შესვლისა, ვერ გადაეღობება მსოფლიო რევოლიუციის პროცესის წინსვლას. პირიქით, ამ გარემოებას შეუძლია გაამწვავოს მდგომარეობა და გაღრმავოს რევოლიუციონური შეგნება იმავე იტალიის მუშებში; იმ ფაქტს, რომ ჩვენ მზეთა ვართ და შეგვიძლია, ჩვენში წარმოების განვითარების საშვალებით დავეხმაროთ იტალიას ჩვენი ნახშირით, ჩვენი ნავთით, ნაცვლად კაპიტალისტური ინგლისისა, ამ ფაქტს შეუძლია დააჩქაროს რევოლიუცია იტალიაში. ის მოსაზრებანი, რომელსაც გამოსთქვამს ს. რ. და მენშევიკები მსგავსად იმისა, რომ ჩვენ ველაპარაკებით ინგლისის კაპიტალისტებს და არ გვსურს ველაპარაკოთ მცირე შეგნებულ მუშათა მასებს, ან ის, რომ ჩვენ ვაშენებთ რა კომუნისტურ სახელმწიფოს, გვსურს შეთანხმება კაპიტალისტურ ქვეყნებთან, ეს მოსაზრებანი, რამდენადაც მათში არის საკითხისადმი სერიოზული მოპყრობის ნიშანი, უნდა გაბათილებულ იქნეს იმით, რაც ჩვენ უკვე ზემოთ აღვნიშნეთ.

(დასასრული იქნება).

საბჭ. საქართველოში

გრუკავროსტას დეპეშები

ზუგდიდი.

16 მაისი (დეპეშით). ზუგდიდში მომხდარ ცეცხლის შესახებ დამატებითად აუწყებიან: ცეცხლი დაიწყო მაისის 10 შუადღისას. დაიწვა 30 სახლი და 70 მაღაზია. ცეცხლმა შთანთქა ფოსტა-ტელეგრაფის განყოფილება. დაზარალებულთ ფართო დახმარებას უწევენ. ცეცხლის ადგილზე გაემგზავრნენ საქართველოს რევკომის, ლაშქრის საარევოლიუციო სამხედრო საჭის და სახალხო ჯანმრთელობის კომისარიატის წარმომადგენლები და სხვები, რომლებმაც ჩაიტანეს ფქვილი, მანუფაქტურა, წუმწუმა, საპონი, შაქარი და ჩაი დაზარალებულთათვის პირველ დახმარების აღმოსაჩენათ. ადგილობრივი სახალხო მეურნეობის საბჭო სასწრაფოდ შეუდგა სახლების აშენებას დაზარალებულთათვის. საქართველოს რევკომმა გადასდო საკმაო რაოდენობის ხეტუის მასალა. მეტად დაზარალებულთ და ხელმოკლეებს ყოველივე ამას გარდა მიეცემათ დახმარება ფულით.

ბათომი.

(ტელეგრაფით) 17 მაისი. ჩაის პლანტაციებზე. პლანტარტორთა მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, მათ მიეცემათ სანოვაგე და პირველ საჭიროების საქონელი, საქონლის გაცვლა-გამოცვლის. ნიადაგზე.

კოოპერატივებში.

მომხმარებელთა სოზოგადოების კოოპერატივის გამგეობამ 40 მილიონის მანუფაქტურა შეისყიდა. გამგეობამ აღძრა შუამდგომლობა, რათა მას საზღვარგარეთ საქონლის შესყიდვის ნება მიეცეს

ბათომის საგარეო ვაჭრობის განყოფილებამ შეჰკრა სავაჭრო ხელშეკრულება „დიმიტრიადის“ ფირმასთან ფქვილის, შაქრის და ასანთის ნავთზე გადაცვლის შესახებ.

მუშათა მომარაგება.

ბათომის რევკომის საოლქო მომარაგების კომიტეტი და პროფკავშირთა დროებით ბიუროს შეერთებულ სხდომაზე ირჩეოდა საკითხი იმ მოსამსახურეთა შესახებ, რომელნიც არ იღებენ სადილს და დადგენილ იქმნა მიეცეს მათ ნედლი ულუფა. დადგენილია ეგრეთვე იმ მუშა-მოსამსახურეთა სიის გადახილვა, რომელნიც სადილს და პურს იღებენ. ეს საქმე მიენდო საოლქო მომარაგების კომიტეტს და დროებით ბიუროს, რათა მათ შეიმუშავონ მუშათა ჯანფეზათ დანაწილების საკითხი სადილის და პურის მისაღებათ; დადგენილია მუშა მოსამსახურეებს 20 გირვანქა ნავთი მიეცეს.

საქონელი.

ბათომის საგარეო სავაჭროს მიერ გემი „ნოტარიდან“ შეყიდულია: ჩითეულობა, ძაფი, ტომრები, გოგირდი, წინდები, 5 ავტომობილი, ფეხსაცმელი, თუნუქა, კალა, ტყვია, ტელეფონები, ასანთი და მედიკამენტები, სულ 1 მილიონ ოსმალურ ლირისა.

საბჭოთა რუსეთში

გრუკავროსტას დეპეშები

სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება შინა მრეწველობისა და სასოფლო-სამეურნეო შინა-მრეწველობის კოოპერაციისადმი სახელმძღვანელო ჩვენებათა მიცემის შესახებ.

მოსკოვი. 21 მაისი (რადიო). მაისის 17 სახალხო კომისართა საბჭომ დაადგინა: 1) მიიღონ საჭირო ზომები წვრილ შინა მრეწველობის განვითარებისათვის. როგორც კერძო წარმოების ისე კოოპერატივების სახით და აგრეთვე სასოფლო სამეურნეო კოოპერაციის ყოველ მხრივ განვითარებისათვის. 2) ერიდენით ნამეტან რეგლამენტაციას და გადაჭარბებულ ფორმალიზმს. რაც აფერხებს თითოეულ პირის და მოსახლეობის მთელ ჯგუფების თაოსნობას მეურნეობაში. 3) ნუ დაუშლიან გლეხებს შინა-მრეწველებს და წვრილ საქონლის მწარმოებლებს მოიხმარონ თავისუფლათ თავიანთ ნაწარმოები, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც დამზადებულია სახელმწიფოს მიერ განსაკუთრებულ პირობით მიცემულ მასალისაგან; 4) ზემოხსენებულ ღონისძიებათა გატარების დროს სასტიკად დაიცავით კანონმდებლობის მოთხოვნილებანი შრომის შესახებ, რომელთაც მიზნათ აქვთ მუშათა ინტერესების დაცვა და ეცადეთ სახელმწიფო წარმოებას არ მოაკლდეს მუშა ხელი, სათბობი მოწყობილება და სურსათი; 5) ხელი შეუწყეთ ყველა მწარმოებელთა მისწრაფებას კოოპერატიების მოწყობისაკენ, მიეცით სხვადასხვა შეკვეთა კოოპერატივთა კავშირებს, უპირატესობა მიეცით მათ კერძო პირებთან შედარებით; როცა კოოპერატივთა კავშირს სახელმწიფო შეკვეთას ახლევს, ხელი შეეწყეთ მათ ავანსების მიცემით: კოოპერატიულ ორგანიზაციებს უპირატესობა მიეცით შედარებით კერძო პირებთან ბინისა ქირაღების შენების დროს; 6) ხელშეკრულობით ნაკისრ მოვალეობის არ შეასრულებლობისათვის პასუხი უნდა მოსთხოვოთ განსაკუთრებით სასამართლოს წესით და ამავე დროს, ბეჯითი ადმინისტრატიული ზედამხედველობა უნდა იქონიოთ მათზე. 7) ხელი შეუწყეთ ყოველნაირ სასოფლო სამეურნეო კოოპერაციებს, მეტადრე... (დამახინჯებულია)... ამხანაგობათა დაარსებას, რომელნიც იღებენ სახელმწიფოსაგან... (დამახინჯებულია)... სოფლის მეურნეობის ნაწარმოები...ამხანაგობებს მესაქონლეობისა, თესლის დაზღვევისა და მელიორაციის დარგში. (დამახინჯებულია). საადგილმამულო განყოფილების დამთეს კომისიებს, პროპაგანდისტებს... (დამახინჯებულია) კოოპერატიული აღმშენებლობა. 9) დამახინჯებულია... (ღონის ძიებაა ბოლო მიღებული არაა. (კავროსტა).

ამერიკული ფეხსაცმელი.

პეტროგრადი, 10 მაისი. (დეპეშა). ჰამბურგის გზით მოსკოვში ჩამოსატანათ გამზადებარეს 70 ვაგონი ამერიკული ფეხსაცმელი და 10 ვაგონი გერმანული რეზინის ფეხსაცმელები.

ელექტრონის მატარებლები.

პეტროგრადი (ტელეგრ.). პეტროგრადში შუკინის ქარხანაში მოკლე ხანში დაიწყებენ ელექტრონის მატარებლების აშენებას „მახონინის სისტემით“. აპირობენ ათი ათასი მატარებლების აშენებას (კავროსტ.).

სათბობი მასალა პეტროგრადისთვის.

მოსკოვი 18 მაისი (რადიო). სამეურნეო სათბობი მასალის ბეგარა დაეკისრა აგრეთვე 15 მექანიკურ ქარხანას. საერთო მოთხოვნილება თითქმის დაკმაყოფილებულია. ქარხნების დიდმა უმრავლესობამ განაახლა თავის მუშობა.

სარკინისგზო მოძრაობის გაფართოება.

მოსკოვი, 20 მაისი (რადიო). სათბობი მასალის კითხვის მოგვარების შემდეგ პეტროგრადის მაზრაში სარკინის გზო მოძრაობა უფრო გაფართოვდა.

გემების შეკეთება

პეტროგრადი. 18 მაისი (რადიო) პეტროგრადიდან ჩერეპოვეცში გადატანილ გემთა განყოფილებამ მიმდინარე წლის პირველ ნახევრისათვის დანიშნული პროგრამა სავსებით შეასრულა. პირველ მაისამდე საფუძვლიანად შეაკეთეს, ექვსი საბარგო, 3 სამგზავრო და სამი საბუქსირო გემი.

საზღვარგარეთ

გრუკავროსტას დეპეშები.

კიდევ ფაშისტები.

ბათომი. 17 მაისი. იტალიაში გრძელდება ფაშისტების მოძრაობა. „ავანტი“ აუწყებდა სანდიკატ მაზინარის მოკვლას, გაზეთ „პოლეტარი“-ს სტამბის დაკავებას, კაზეტორში შრომის კამერისა და ალბისოლოში მუნიციპალიტეტის შენობის დანგრევას, ფლორენციაში კომუნისტ-დეპუტატ პოდერაზე თავდასხმასა და სხვა.

ოსმალეთის მუშების მოთხოვნილება.

ბათომი. 17 მაისი. (ტელეგრაფით). კონსტანტინეპოლიდან იუწყებიან: მუშათა ორგანიზაციების სოციალისტურმა დელეგაციამ გადასცა ტევფიკ ფაშას მორანდუმი შემდეგ მოთხოვნილებებით: მუშებ სათვის გახსაზღვრულ დასასვენებელ დღის დაწესების, სამუშაო დღის განსაზღვრისა და მუშების მომავალში უზრუნველსაყოფად [illegible] შესახებ. დიდი ვეზირი [illegible] ეძლევს საზოგადო შრომის სამინისტროს, რათა მან შეადგინოს [illegible] კომისია ამ საკითხების მოსაგვარებლათ. კომისია შეადგა საზოგადო შრომის მინისტრის ალბანაგის ბუურნ ედინ-ბეის თავმჯდომარეობით.

იარაღდებიან.

ბათომი. 17 მაისი. (დეპეშით). ვაშინგტონიდან იუწყებიან: კონგრესმა გადასდო 400 მილიონი დოლარი ახალ დრედნოუტების ასაშენებლად.

გაფიცვები ამერიკაში.

ლონდონი. ვაშინგტონიდან მოსულ ცნობებით ამერიკაში გაფიცვები უფრო და უფრო ფართე ხასიათს ღებულობს ერთი კვირის განმავლობაში 1800 გაფიცვას ჰქონდა ადგილი. მასში მონაწილეობა მიიღო ერთი მილიონამდე მუშამ. რაოდენობა უდრის ამერიკის მუშათა ფედერაციის გარშემო გაერთიანებულ მუშათა 20%-ს გაფიცვების გამო ამერიკის რკინის გზები მძიმე კრიზისს განიცდიან,

ირლანდიის მოთხოვნილებანი.

რიგა 18 მაისი. (რადიო) ირლანდიის ქალაქ კორკას მოურავი ჩავ და პარიზში სტრანგეთის პრესის წარმომადგენელებს განუცხადა რომ ირლანდიას აქვს შეურყეველი სურვილი თავის სრულ დამოუკიდებლობის ძოპოვებისაო (კავროსტა)

მუშათა მოძრაობა იტალიაში.

რომი. გაზ. „ჯიორნალე დეგლი ტალიის“ ცნობით ალბანის სამთო მადნო რაიონის მემაღაროებმა ხელთ იგდეს ყველა სამადნო ჭები, მაღაროები შენობები, გზები, ხიდები, მდ. არნოს ნავსადგური. იმავე გაზეთის ცნობით, ამ ჟამათ იქ მისვლა შეუძლებელია. ყველა ხიდებს ნაღმი აქვს გაკეთებული.

26 მაისი

დღეს 26 მაისია!

დღევანდელ დღეს იდღესასწაულებს გულგრფელად, გულიანთ ქართველი ერის ის დიდი მშრომელი ნაწილი ახლოლდ, რომელიც აღნიშნულ დღის სიდიადეს, წვრილ ერთა მონობის ჯაჭვის დაწყვეტით აღბეჭდილს,—ღებულობს, ბუუებრივად სთვლის როგორც ერთ შედეგს რუსეთის ძლევამოსილ პროლეტარიატის მსოფლიოს კაპიტალთან ბრძოლისას.

დღეს გამოვლენ საზეიმოთ ქუჩებში არა მარტო მშრომელი ქართველები, არამედ გვერდს დაუმშვენებენ მათ აქ, საქართველოში მოსახლე მოძმე ყველა ერის მშრომელი ნაწილიც.

დღევ ნდელი დღით გაიხარებს და დასტკბება საქართველოს კალთებში შემოფარდული ის დიდი ნაწილი, რომლებიც ქართველი მშრომელი ხალხის უბოროტესს კლასობრივ მტრებთან ბრძოლაში მონაწილეობას ღებულობდენ, საქართველოს საბჭოთა რესპუბლიკის შესაქმნელად სისხლსა ღვრიდენ.

დღევანდელი დღით ჩვენ აღვნეშდავთ სოციალიზმს, ძველ კავშირს მეზობელ საბჭოთა რესპუბლიკებთან, ხოლო სრულ დამოუკიდებლობას, მსოფლიო იმპერიალიზმის გან.

მაგ სალამი დღევანდელ 26 მაისს, რომელსაც არაფერი კავშირი არა აქვს ხალხის მტერ ძალებშეკავ ს „26 მაისთან«!

ხ. თალაკვაძე.

26 მაისისათვის.

ცერემონიალის მსვლელობა

ღილის 9 საათისათვის პროფორგანიზაციების ლაშქარი შეიკრიბება თავ თავიანთ რაიონებში შემდეგი წესით: კარნავალი (პირველი ჯგუფი), საბჭოდრო ხაწილები № 1, ოკინის გზელები № 2 (პეროგოვის ქუჩა), მელიოთხე და ელეკტრიკები № 3 (ტატიანის ქუჩა), ტრანსპორტის ეუშები № 4 (ქაღალდის ქ.), მეთამაქოები № 5 (კიროვის ქუჩა), ბეტყვაეები № 6 (პეტროგრადის ქუჩა), კომუნალურ ხელი ტოძვაის ქუჩა № 7 (ბელგიის ქუჩა), მჩითველები № 8 (ბეეტოვის ქ.), საალმეშენებლოს მუშები № 9 (კაჩუბეევის ქ.), ხეტუის ძომუშავენი № 10 (დიდი ბთავრის ქ.), ჯარის ხაწილები. მეორე ჯგუფი № 10 კარლ მარქსის ხიდი (ყოფილი ვერანსკოვსკისა). ნემანის მომუშაეები № 11 (ალექსანდროვის ბალთან), ძიწა და ტყის ბოძუშავენი № 12 (ვანქ ს ქუჩ.), ბილიციი № 13 (დიდი ვანეის ქ.), ოჯახში მოსამსახურეები № 14, ზიხა მოეწველი № 15, მეეტოეები № 16, მხარეულები და საზოგადოებრივ გამოკვების მოსამსახურენი № 17 (ვახტანგ და პუშკ. ქ. შუა), მბეჭდავები № 18 (პუშკ. ქ.), სახალხო კავშირის მოსამსახურეები № 19 (პუშკ. ქ), სამხედრო ხაწილეები (მე-3 ჯგუფ.), № 20 (სოლოლაკისა და სასახ. ქ.), მედიკო-სანიტარული მუშაკნი № 21, ბიბლიოსები № 22 (სას ხ. წინ), საბჭოთა მოსამსახურეები № 23 (სობოროს წინ), რაბისი № 24 (მუშათა სასახლის 3 როდაპირ), ახალგაზრდა კომუნისტები № 25 (ბათი სასახლის წინ), მოწაფეები № 26 (ტარტოს წინ), ცეკა, თბილისის კომიტეტი და მე 4 ოლკომი № 27 (საოპერო თეატრის წინ), საქართველოს რევკომი, ქალაქის რევკომი, ბრძოლის შტაბი, პროფკავშირების საბჭო თავს იყრიან თავისუფლების ძეგლთან თავისუფლების მოედანზე (ყოფილი ერევნის).

კარნავალი დაიძვრის პლეხანოვის პროსპექტით და კარლ მარქსის ხიდით და მოედნით, მუშათა ორგანიზაციები თანხლებით გაემართება თავისუფლების მოედნისაკენ, საიდანაც ის დაიძვრება და გასწევს რუსთაველის პროსპექტისკენ აქ გაიმართება შეკრებების ეკვარდენი. მაისის 26 დაიდგმება კარლ მარქსის საქართველოს თავისუფლების და შოთა რუსთაველის ძეგლები.

დღესასწაულის მომწყობ ცენტრალურ კომისიაში.

26 მაისის დღესასწაულის მომწყობ ცენტრალურ კომისიის სხდომაზე მიღებულ დადგენილება, რომლის მიხედვით ამ დღეს თეატრის ბილეთები შემდეგ ნაირად იქნება განაწილებული. 25 პროც.

სადღეგრძელო

(26 მაისი)

მეგობრებო! მე ამ ყანწით მინდა ვადღერგძელო
წითელ კაბაში მორთული კოხტა საქართველო,
დღეს ის ხარობს და ზეიმობს თავისუფლებასა,
რომ საფლავი გაუთხარა ჩაგვრა-მონობასა,
დღეს მშრომელი საქართველო მოგონებს იმ დროს,
როცა ფლობდა მონობისა ღამე მის მიდამოს,
მოგონებს წითელ დღეებს წითელ ოქტომბრისას
ახალ ქვეყნის წარმომშობს და ძმობა—ერთობისას!
გაუმარჯოს, შიომის შვილთა წითელ საქართველოს
მტრის ბრძოლაში გამოკრეულს, საქებ სასახელოს,
გაუმარჯოს წითელ არწივი—მის ერთგულს შვილებსა,
რომ ამსხვრევენ დღეს მონობის ნაჭედ ბორკილებსა!

სანდრო ეული.

25 მაისი.

ქართულ და რუსულ წითელ ლაშქარს, 25 პროც. მოქალაქისათვის (უფასოდ) 50 პროც. გადაიცემა პროფკავშირების და სხვა ორგანიზაციების განკარგულებაში.

— დადგენილია დაევალოს ყველა სახლის კომიტეტებს, სახლების გამგეთ და პატრონებს, მიიღონ ზომები სახლების მოსართავათ გირლიანდებით და ბაირაღებით, ხალიჩებით და სხ.

— 26 მაისს მოხდება თბილისის ყველა სატრანსპორტო საშუალებათა მობილიზაცია.

თეზისები 26 მაისისათვის.

1) 26—მაისს გამოცხადდა საქართველოს ხალხის დამოუკიდებლობის იდეია.

1) 26—მაისი შედეგია ოქტომბრის რევოლიუციისა.

3) 26—მაისი მენშევიკების პარტიამ გამოიყენა საქართველოს მშრომელთა მასის დამონებისათვის იმპერიალისტურ ანტანტას, მენშევიკების და ბურჟუაზიის ხელის უფლების გასაძლიერებლად.

4) 26—მაისს ჩვენ კომუნისტები ვუქმობთ, როგორც ნამდვილ დამოუკიდებელ დღესასწაულს საქართველოს მშრომელთა მასის განთავისუფლებისას მენშევიკების და ევროპის კაპიტალიზმისაგან.

ლოზუნგები

გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს მუშათა და გლეხთა დამოუკიდებლობას!

გაუმარჯოს პატარა ერების გამანთავისუფლებელ მუშათა და გლეხთა რუსეთის ძლიერ წითელ არმიას.

გაუმარჯოს საერთაშორისო პროლეტარულ რევოლიუციას.

გაუმარჯოს III კომუნისტურ ინტერნაციონალს.

პროგრამმა თეატრებისა 26 მაისისათვის.

1. **სახელმწიფო ოპერა.**

ა) ინტერნაციონალი (ქართულად) ბ) მოხსენება, გ) დემონი (ქარ. მე 3 აქტი) დ) აბესალომი და ეთერი (ორი აქტი) ე) საქართველოს დღესასწაული.

2. **სახელმწიფო დრამა.**

ა) ინტერნაციონალი (ქართ). ბ) მოხსენება. გ) როს ნადიმობდნენ (შ. დადიანისა). დ) დიდი მოურავის ცხოვრებიდან სურათი. ე) კავსაძეს გუნდი.

3. **საკამერო თეატრი.**

ა) ინტერნაციონალი (რუს) ბ) მოხსენება. გ) მონა ვანო (რუს.).

4. **სახალხო სახლი.**

ა) ინტერნაციონალი (ქართ.) ბ) მოხსენება, გ) როს ნადიმობდნენ. დ) მორდკინის ბალეტი. ნ) ხორო.

5. **ქართული კლუბი საზამთროში.**

ა) ინტერნაციონალი (რუს). ბ) მოხსენება. გ) მეფის დალაქი (რუს.).

საზაფხულოში.

ა) ჩვენი დროის გმირები. ბ) ქართული განყოფილება (ლექსების კითხვა).

6. **მუშათა ცენტრალური კლუბი.** (კინო პალასის შენობა).

ა) ინტერნაციონალი (ქართ.). ბ) მოხსენება. გ) პროლეტარი ქალი (რუს.) დ) როს ნადიმობდნენ (ქართ.), ე) საკონცერტო განყოფილება (ოპერის არტისტები). ზ) ბალეტი.

7. **ნაძალადევის კლუბი.**

ა) ინტერნაციონალი- ბ) მოხსენება. გ) პროლეტარი ქალი (რუს.). დ) როს ნადიმობდნენ (შ. დადიანისა) ე) ხორო, ცეკვა თამაში.

8) **ავლაბრის კლუბი**

ა) ინტერნაციონალი. ბ) მოხსენება. გ) პროლ ტარკა. დ) ჰეპო (სიმბ.). ე) აღმოსავლეთის ცეკვა-თამაში.

9. **სატირ აგიტ.**

ა) ინტერნაციონალი. ბ) მოხსენება. გ) სამოთხე (რუს.). დ) თავისუფალი საქართველო (ბალეტი). ე) ოქროს კერპი (ქართ.). ვ) რევოლიუციონური სიმღერები.

სიტყვები მიტინგებზე და თეატრებში

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტი აცხადებს, რომ დილით, 26 მაისს მიტინგებზე გამოვლენ სიტყვებით:

1. კარლ მარქსის ძეგლის დასადგმელ ადგილას ეორონცოვის მოედანზე ამხ **ფ. მახარაძე და ფ. კალანდაძე.**

2. თავისუფლების მოედანზე (ყოფილ ერევნისაზე) „საქართველოს თავისუფლების ემბლემა“-ს ძეგლის დასადგამთან—**შ. ელიავა, ბ. კვირკელია, დ. ეგრანი.**

3. რუსთაველის ძეგლის ჩასაყრელთან ალექსანდრეს ბაღის ახლო ვაჟთა პირველი გიმნაზიის პირდაპირ—**ს. თოდრია, რ. კალაძე.**

4. მუშათა სასახლესთან—**ნ. ცერცვაძე, გ. ნუცუბიძე.**

საღამოთი ყველა თეატრებში გამოვლენ ამხანაგები მოხსენებით თემაზე: „საქართველოს დამოუკიდებლობა“

1. სახელმწიფო ოპერა—**მახარაძე.**
2. სახელმწიფო დრამა—**კალაძე.**
3. სახალხო სახლი—**ელიავა.**
4. ნაძალადევი—**ერქომაიშვილი.**
5. ავლაბარი—შახსოვარიანი, **ნუცუბიძე.**
6. მუშათა ცენტრალური კლუბი—**ივანოვი, დუმბაძე.**
7. საკამერო თეატრი—**ათაბეგოვი.**
8. ქართული კლუბი—**რუხ ძე, ქურიძე.**
9. სატირ-აგიტ—**კანდელაკი.**

26 მაისი და საქართველოს მუშათა კლასი.

თებერვლის რევოლიუციას საქართველოს მუშათა კლასი და გლეხ-კაცობა სწრაფად გამოეხმაურა და მყისვე დაირაზმა ბრძოლის გასაგრძელებლად რუსეთის მუშათა კლასთან ერთად, თავის სამუდამოთ განსათავისუფლებლად.

ბრძოლას სათავეში მოჰყვნენ ჩვენთვის კარგად ცნობილნი „სოციალისტ“ მენშევიკები და როდესაც მუშათა კლასი დარწმუნდა მათ თაღლითურ და ორპოფულ პოლიტიკაში, ერთის დაკვრით გაანადგურა ბურჟუაზიული მართველობა, მათთან ერთად მოსპო ყველა ის ვინც კი სცდილობდა რაიმე ხრიკებით გაემაგრებია ბურჟუაზიული წესწყობილება.

ეს მოხდა 25 ოქტომბერს 1917 წელს. აქედან იწყება პროლეტარული რევოლიუცია რუსეთში, ამ დიდიდან იწყება ახალი ხანა, ახალი ცხოვრება რუსეთის პროლეტარიატისათვის.

რა თქმა უნდა ბურჟუაზია ადვილად არ დაჰყრიდა ფარ-ხმალს და არ დასთმობდა თავის უპირატესობას.

მან იარაღა მიმართა თავის დაკარგული მდგომარეობის დასაბრუნებლად, რითაც პროლეტარიატი იძულებული გახდა ბრძოლა მიეღო და სასტიკათ ეწარმოებინა ის რევოლიუციონურ მონაპოვართა შესანახ ჩუნებლად.

სამოქალაქო ომმა ორ ბანაკად დაყო მტერ მოყვარენი რევოლიუციისა და სწორედ ამ დროს ჩვენი ცნობილი მენშევიკები დ ეერები შავრაზმელებთან ერთად, როგორც რევოლიუციის მოღალატენი და მის მიერ უკუგდებულნი მოეშურებიან საქართველოში ყვითელ სოციალიზმის დასამყარებლად და აქედან ლამობდენ „ინარხეთ მოცული“ რუსეთის ხსნას. მათ რამოდენიმედ შეძლეს საქართველოს მუშების და გლეხებს მოწამვლა, მათ მრავლად ჩააწვეთეს ქართველთა გულში შოვინიზმის ზხამი და ამით შეარყიეს საერთო პროლეტარული ფრონტი რევოლიუციისა.

მენშევიკების პროვოკაციით სვესე პრესამ, პროლეტარულ რუსეთის წინააღმდეგ სისასტიკემ კომუნისტების მიმართ დროზე გამოაფხიზლა საქართველოს მუშები, რომლებმაც სასტიკი ბრძოლა გამოუცხადეს გამეფებულ მენშევიკების პარტიას

დაკარგეს რა მენშევიკებმა ყოველივე ნდობა მუშებში, გამოსავალი გზას დაუწყეს ძებნა.

გზა ნახული იქნა.

ყველას კარგად ახსოვს, რომ ოქტომბრის რევოლიუციამ გადაჭრით აღიარა: ერთა თვითგამორკვევის პრინციპი. ეს დებულება მენშევიკებმა მშვენივრად გამოიყენეს კრიზისის დროს და 26 მაისს გამოაცხადეს საქართველო „დამოუკიდებელ“ სახელმწიფოდ. საჭირო იყო მეგობრები და მათ ასეთები აღმოაჩინეს კიდევაც, დაწყებული რუსეთის შავ გენერლებიდან და გათავებული ევროპის იმპერიალისტებით. მენშევიკებმა მონური მორჩილება გამოუცხადეს ზემოხსენებულ ძალებს და ფაქტურათ მოსწყვიტეს საქართველოს პროლეტარიატი და გლეხკაცობა რევოლიუციონურ რუსეთს და მის ავანგარდს კომუნისტურ პარტიას.

რა თქმა უნდა ყველა ეს დიდის სიფრთხილით და ნელის ნაბიჯით კეთდებოდა ზემოხსენებულ პირების კარნახით. ასე სიფრთხილით იყო მოწყობილი 26 მაისის აქტიც, მაგრამ მენშევიკებს აქ ბედმა უმტყუნა, იმავე დღეს აეხადა ფარდა მათ მუხანათურ პოლიტიკას. ყველას კარგად ახსოვს 26 მაისი 1918 წ., როდესაც კითხულობდენ დამოუკიდებლობის აქტს, სწორედ ამ დროს, სასახლეზე აღმართულ წითელ დროშას,

26 მაისს

ხუთსხივ ვარსკვლავთ გვესახვის
იმედი მომავლისა,
წითელი ერთფერ ერთძალი
ერთა ამხელი თვალისა.

———

მის გვერდით აღარ არიან
პირ მოსისინე გველები,
რომ მოძმეთ მოსაწამლავათ
აასისინონ ენები.

———

მათ ნაცელათ ხალხი ჩამბულა
თვის საქმის მესვეურათა,
ბრძოლაში ნაწრთობ შვილებსა
ისახავ მეთაურათა.

———

შრომობენ ყველა ერთგვარათ
წარსულს მოედვენ ალათა
კარზედ მოსულ მტერს ხვდებიან
აელვარებულ ხმალათა.

———

დღეს ხომ ხედავთ ზეიმია!
გამოსულა ერი მუშათ:
ერთმანეთთან შეთანხმებით
ძლიერ ა და მაგარ მუშტად.

———

გამარჯვება პროლეტარებს!
ვაშა, ვაშა მშრომელ ერსა!..
ის ასწორებს წარსულების,
გამრუდებულ გზას დამჭერსა.

———

გაუსწორებს ის ამ გზასა,
ტარიელს და ავანდილსა
მარქ ის ნაკარნახევ მიზნით
ლენინებათ გამოზრდილსა.

———

ის უღვიებს ჩვენ მოძმეებს
ერთობასა და სიყვარულსა,
ის უსაზღვროთ გადააქცევს
ყველა ერის სიხარულსა.

———

და ამდგარი საქართველო
მთელი ქვეყნის მაშვრალებთან
საბრძოლველათ წინ მიიწევს
ყველა ქვეყნის მტარვალებთან.

ტ. სვანიძე.

თებერვლის რევოლიუციის მონაპოვარს, წაესივნენ სხვა და სხვა ჯურის შავრაზმელები და ჩამოგლეჯეს იგი.

მრავალი მუშა გახდა ამ სურათის მოწმე ამ დღეს და ხმა მაღლა კიცხავდა ღალატს მენშევიკებისას რევოლიუციისადმი.

მათ ამ დღეს საჯაროდ და სამარცხვინოდ ლანძღვარი ჰასცეს საქართველოს პროლეტარიატს და ნათლად დაანახვეს ყველას, თუ როგორ ემსახურებიან მენშევიკები სოციალიზმს.

მუშებს კარგად ახსოვთ აგრეთვე, ძველი კომუნისტ მუშა ს ერაქელას წერილი მუშებისადმი, ხელის მინქანაზე ნაბეჭდი, სადაც იგი სწერდა: „ამხანაგო მუშებო, წითელი დროშა ულირსთა ხელშია, მას საფრთხე მოელის და კვლავ მუშებმა უნდა ავიღოთ ხელში, რათა გადავსცეთ სანდო პირთო“.

ამ წერილს ხელს აწერდნენ მენშევიკ მუშები: მამალაძე, გიორგობიანი და სხვანი, ეს ის გაოძახილი იყო მუშების, რომელიც დადგინს ტრიალებდა მათ გულში და ითქვა მ თვე პირით.

დღეს ჩვენც ვდღესასწაულობთ 26 მაისს, მხოლოდ ჩვენ სულ სხვა შინაარსს ვძლევთ მას. მათ ამ დღეს გამოაცხადეს საქართველო დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ რევოლიუციონურ რუსეთიდან და გახადეს დამოკიდებული მთელი მსოფლიო იმპერიალისტებისა და შავრაზმელებისაგან, ჩვენ კი დღეს ვაცხადებთ, რომ ვართ სრული დამოუკიდებელნი და თავისუფალნი საერთაშორისო ბურჟუაზიისაგან და შეკავშირებულნი საერთაშორისო პროლეტარიატთან.

მათ მაშინ ჩამოგლეჯეს წითელი დროშა, ჩვენ-კი დღეს მაღლა აღვმართეთ იგი, და არამც თუ ჩამოგლეჯეს, ან ნებას მივცემთ ვისმეს ამის ჩადენისა, არამედ სრულის სიწმინდით მივიტანთ აღთქმის ქვეყანაში, ან სინდისიერათ დავიხოცებით.

მუშა ოკინ.

ქრონიკა

ლტოლვილთა შემოსვლის აკრძალვა თბილისში. საქართველს რევკომმა დაადგინა აუკრძალოს მგზობელ რესპუბლიკიდან ლტოლვილებს საქართველოში შემოსვლა, რადგანაც გამოქცეულთა მოძრაობა სტიქიურ ხასიათს ღებულობს და ხელს უწყობს ეპიდემიის გავრცელებას. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატს, სამხედრო ხელი უფლებას და განსაკუთრებულ კომისიას ევალება გააძლიერონ საზღვრების დაცვა. გაეგზავნა სათანადო მიწერილობა მოსაზღვრე რევკომებს გამოქცეულთათვის საზღვრების დაკეტის შესახებ, და მილიციის მთავარ სამართველოს წინადადება მიეცა მიიღოს ზომები საზღვრების დასაცავად. საერთო საქმეთა სახალხო კომისარიატთან მოეწყო სპეც. გამოქცეულთა განყოფილება, რომელიც უკვე შეუდგა გამოქცეულთა რეგისტრაციას.

◆ სახოფლო მეურნეობის მანქანათა და საექიმო მასალების მოტანა. მიწად მოქმედების სახალხო კომ. კოლეგიამ დაადგინა აღძრას შუამდგომლობა საქართველოს რევკომის წინაშე საზღვარგარედ გაგზავნილ სრთო ვაჭრობის კომისრის მოადგილეს ნ ამხ. მოდებაძესთან ერთათ გაიგზავნოს აგრეთვე მიწადმოქმ. სახალხ. კომის. წარმომადგენელიც მ წად-მოქმ. სახალხ. კომის. სასოფლო მეურნეობის საჭიროებისათვის მანქანების, იარაღის და საექიმო მასალის შეს ძენათ.

◆ სახოფლო-სამეურნეო გამომცემლობა. მიწათ მოქმედების სახალხო კომისარიატის საგამომცემლო განყოფილებამ გამოსცა პირველი თავია ბროშურა ქართულ ენაზე „ბრძოლა ბურტყლიან ტილის წინააღმდეგ“ სურათებით, იბეჭდება და ამ დღეებში გამოვა საგამოცემლო განყოფილების მიერ დასაბეჭდათ გამზადებული პლაკატი ქართულ ენაზე, სურათებით ხორბლეულობის გუდაფუტალთან ს ბრძოლველათ. იგივე განყოფილება შეუდგა ორკვირეულ სასოფლო სამეურნეო ჟურნალის „სოფლის მეურნის“ ბეჭდვას ქართულ ენაზე.

◆ რძის ნაწარმოების დამზადება. სასურსათო სახალხო კომისარიატის კოლეგიამ 18 მაისის სხდომაზე მოისმინა სასურსათო სახალხო კომისარიატის მოხსენება სარძეო სექციის შესახებ. ამ საკითხის განხილვის შემდეგ საჭიროთ იცნეს მოაწყონ თბილისთან ახლოს საკუთარი საძეო ფერმა. ამ მიზნისთვის გადაწყვიტეს შეუდგნენ ძროხების შესყიდვას. დამზადებულ რძეს პირველ რიგში გაუნაწილებენ ბუშა-მოსამსახურეთა ბავშვებს და აგრეთვე ავადმყოფებსაც. რძის ნაწარმოების საწყობათ გადაწყვეტილია გამოიყენონ აღრიცხვაზე აღებული ჩიჩქნის შენობა.

◆ საქართველოს მუზეუმში, განათლების სახ. კომისარიატის მიერ საქართველოს რევკომის წინაშე აღძრულ შუამდგომლობის გამო საქართველოს მუზეუმის ხარჯებისათვის 22,500 000 კრედიტის გახსნის შესახებ, რევკომის პრეზიდიუმმა 17 მაისის სხდომაზე დაადგინა, წინადადება მიეცეს ფინანსთა სახალხო კომის. გაუხსნას კრედიტი განათლების სახალხო კომის. აღნიშნულ ჯამით.

◆ გზა-ტკეცილების სამართველოს ხარჯთ-აღრიცხვა. საქართველოს სოციალისტურ ს. რ. რევკომის პრეზიდიუმის მაისის 17-ს სხდომაზე დაამტკიცა რესპუბლიკის გზა-ტკეცილების სამართველოს ხარჯ-აღრიცხვა. ფინანსთა სახალხო კომის. წინადადება მიეცა გადასდვას გზა ტკეცილების სამმართველოსათვის 3,455,531,240 მანეთი.

◆ დიპლომატიური კლუბი. საქართველოს რევკომის პრეზიდიუმის დადგენილებით საბინაო განყოფილებას წინადადება მიეცა გამონახოს შესაფერი შენობა ბაღით დიპლომატიურ კლუბისათვის.

— საზოგადო სახადილოები. სასურსათო სახალხო კომისარიატს კოლეგიამ წინადადება მისცა საზოგადოებრივ კვების ქვე განყოფილებას ადგილობრივად გეცხოს საქმის ვითარებას მუშათა სასადილოებში და მათ მომარაგებას. ეს მუშაობა უნდა დამთავრდეს ნ დღის განმავლობაში.

ამავე განყოფილებას დაევალა შეადგინოს ინსტრუქცია ქალაქს სასურსათო კომიტეტისთვის, თბილისის და პროვინციის სასადილოებისათვის.

◆ ტრანსპორტის გაძლიერება. ს. შ. უ. ს. ვ-ოთ მილიარდიან ფონდიდან პრეზიდუმმა ცხენების შესასყიდლათ მომარაგების საბჭოსათვ ს გადასდო ასი მილიონი მანეთი, რადგანაც ზემოხსენებულ საბჭოს ცხენების საჭირო რაოდენობა არა ჰყავს.

— სახალხო უნივერსიტეტში სახალხო უნივერსიტეტი ცენტრალურ მუშათა კლუბთან გადავიდა რეალურ სასწავლებელში (ს მოსწავლო მისახვევი) მსმენელთა მ ღება და ლექციებზე ჩ წერა შეიძლება ყოველდღე რეალურ სასწავლებელში.

◆ შინაგან საქმეთა კომისარიატში. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარმა აღძრა შუამდგომლობა საქართველოს ს. ს. რ. რევკომის წინაშე 10 მილიონ მანეთის მიკემის შესახებ, საგარეჯოს რაიონის გაჭირვებულ მოსახლეობათა დასახმარებლათ, რომლებიც დაზარალდნენ აპრილის წყალდიდობის დროს, რომელთა ნათესი მორეცხა წყალმ., სათიბები და საძოვარი დაზიანდა. დაზარალებულთა რაოდენობა მარტო სოფელ მანავაში უდრის 95 ოჯახს.

— სახლების რემონტი დუშეთსა და და მის მაზრაში. დუშეთის სამაზრო რევკომის შუამდგომლობის გამო, რომ სამ საკრამიტო პრესი და 200 მილიონ მანეთი გადაიდოს ქ დუშეთში და დუშეთის მაზრაში თითქ ის ყველა საბჭოთა და საზოგადოებრივ შენობების სიძველისა და 1920 წ. სექტემბერში მოსულ ეტყვ ს გამო, რომელმაც ჩალეწა კრამიტები და ბინები, და შენობები უვარგისი გახდა—სახელმწიფო შენობათა კოლეგიამ დაადგინა—წინადადება მიეცეს ეკონომიურ განყოფილებას წარმოადგინოს საალმშენებლო პროგრამა, აქტები, გეგმები და ხარჯაღრიცხვა.

პროფესიონალურ კავშირებში

ლითონის მომუშავეთა საქარხნო კომიტეტების მეორე კონფერენციის სხდომები. 1921 წ. 15 მაისიდან.

მოისმინეს ს. ჰ. კ. ს. საორგან ზაციო-საინსტრუქტორო განყოფილების გამგის ამხ. ოდიოვაძის მოხსენება საქარხნო კომიტეტების მიზნების შესახებ: საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამდე პროფკავშირების მიზნები განისაზღვრებოდა კლასთა შორის ურთიერთობით და ძალთა განწყობილებით. პირველ ყოვლისა საჭიროა ეკონომიურ ბის მტკიცების მიუხედ ავად, რომ მათ მუშათა სახელმწიფო ჭეშმარიტ ბული იქნას აშკარა ფაქტი, რომ აქ ასებობდა ტიპიური ბურჟუაზიული სახელმწიფო ყველა თავისი ატრიბუტებით: კერძო საკუთრებით ერთი კლასის მიერ მეორე კლასის ექსპლოატაციით, უმუშევრობით, ქვეყნის საწარმოო ძალების დაცემით და კაპიტალისტური წესწყობილ ბის სხვა ამგვარი დაახასიათებელი თვისებით. ამ მდგომარეობამ განსაზღვრა და მისცა მიმართულება პროფკავშირებს, როგორც მუშათა კლასის მოწინავე ორგანიზაციებს, იმათ ორგანიზაციულათ უნდა ებრძოლათ ბურჟუაზიის წინააღმდეგ თავისი ეკონომიური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, კაპიტალის დასამხობად და კომუნისტურ საფუძვლებზე ახალი საზოგადოების ასაშენებლად. ამ საბოლოო მიზნის მიღწევათ ძირითადათ ითვლება პროფკავშირების მუშაობის და მათი ორგანოების მიმართულება მუშათა და გლეხთა სახელმწიფოს მეურნეობაში საქარხნო კომიტეტების მიზნები განისაზღვრება პროფკავშირების ძირითადი ამოცანებით, მათი ხალ საფუძვლებზე მოწყობით და დანგრეულ მრეწველობის აღორძინებით. ამის მიხედვით ირკვევა ზოგიერთი მიზნები საქარხნო კომიტეტებისა, პირველ ყოვლისა ამა თუ იმ წარმოების მუშების დეტალურად გაცნობა წარმოების მდგომარეობასთან. ამ მიზნით საქარხნო კომიტეტებმა ხშირად უნდა გამართონ საზოგადო კრებები, სადაც ქარხნის მმართველობა დაწვრილებით გააცნობს წარმოების ყველა წვრილმანს ძუშებს, რა აბრკოლებდა მუშაობას და რა ღონის-ძიება იყო მიღებული დაბრკოლებათა თავიდან ასაცილებლათ. ამით შეიძლება დაინტერესდეს მუშათა მასა წარმოების წარმატებაში. გარდა ამისა მუშათა ფართო მასის მონაწილეობას დიდი მნიშვნელობა აქვს. მუშათა წრიდან იწვრთნება კარგი ხელმძღვანელი—ადმინისტრატორთა კადრი. უნდა აღინიშნოს საქარხნო კომიტეტების მუშაობის ერთი ცუდი მხარე: საქარხნო კომიტეტების მუშაკები თვითონ კი არ ხელმძღვანელობენ იდეურათ ჩამორჩენილ მუშებს, პირიქით თვითონ მიჰყვებიან კუდში მენშევიკურად განწყობილ კონტრ - რევოლიუციონურ შეუგნებელ მუშაკთა მასას. ეს შეუძლებელია. თუ ობიექტიურმა პირობებმა საქართველოს მუშათა კლასი ძნიმე ეკონომიურ მდგომარეობაში ჩაგდო, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ საქარხნო კომიტეტები სულით დაეცნენ: მათი მოვალეობაა განუმარტონ მუშებს ძნიმე ეკონომიური მდგომარეობის მიზეზები და ის, რომ შრომის ნაყოფიერებაზე დამოკიდებული ეკონომიური მდგომარეობის გაუმჯობესება. უნდა აღინიშნოს აგრეთვე ერთი არა საურველი მოვლენა — საქარხნო კომიტეტები ხშირად ერევიან წარმოების წმინდა ტექნიკურ სამეურნეოს ხელმძღვანელობის დარგში. საქარხნო კომიტეტებმა სასტიკად უნდა ადევნონ თვალყური ქარხნების მმართველობის სპეციებს, რომელთაც ხშირად საბოტაჟური, კონტრრევოლიუციონური განზრახვები აქვთ. მაგრამ წმინდა ტექნიკურ მუშაობას დარგში არ უნდა ჩაერიონენ, რადგან ეს დეზორგანიზაციის მეტს არაფს გამოიწვევს. საქარხნო კომიტეტების უმთავრეს მიზანს შეადგენს აგრეთვე საამხანაგო დისციპლინარულ სასამართლოების დაარსება, რომელიც სასტიკად შეებრძოლება შრომის ფრონტიდან მოცდენას, დეზერტირობას და საბოტაჟს. ამ სასამართლოების საჯარო სხდომები საჭიროა გამოყენებულ იქმნას საგანმანათლებელ მიზნით, საცა შრომის დეზერტირების მოქმედება დაგმობილი იქნება, რადგან ისინი, როგორც მუშათა კლასის მტრები, არა მარტო ძირს უთხრიან მუშათა და გლეხთა სახელმწიფოს ძლევამოსილებას, არამედ პირდაპირ აუარესებენ მუშათა კლასის მდგომარეობას

საქართველოს საქარხნო კომიტეტების წესიერ მუშაობის კიდევ ერთ დაბრკოლებაზე: ხშირად, საქარხნო კომიტეტების წევრნი იმის შიშით, რომ ხელახლა არჩევნებით შეიძლება მუშათა კლასს ხელმძღვანელობა გადავიდეს არასასურველ ელემენტების ხელში, ერიდებიან, ან სრულიად უარსაც ამბობენ შეუგნებელ ამხანაგების მიმართ რაიმე რეპრესიულ ზომების მიღებაზედ. მაგრამ ეს შიში ტყუილია, რადგანაც კავშირს ხელმძღვანელთ შეუძლიანთ დაარწმუნონ აღნიშნული ამხანაგები საქარხნო კომიტეტის ან სასამართლოს მიერ მიღებულ ზომების სამართლიანობაში და დაუმტკიცონ მათ, რომ შეუძლებელია, უსაფუძვლო და საშიშარიც კი ხელახალი არჩევნების მოხდენა. უკეთებ რა ჩემ მოხსენების შინაარს დასკვნას, საჭიროთ ვთვლი გამოვყო და ხაზი გაუსვა მომენტის უმთავრეს ამოცანას: პირველი მუშების მხრივ წარმოების საქმის მსვლელობის დეტალურად გაცნობა და მეორე—დაუყონებლივ ძალმოსილ ბა პლენარულ სასამართლოებისა, რომელნიც, შრომის დეზერტირობის აღმოსაფხვრელად არ უნდა შეერიდნონ უსასტიკეს ზომების მიღებას. მხოლოდ ამ ზომების რაც შეიძლება სწრაფი ჯატარებით ჩვენ შეგვძლებთ ჩვე-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნი ახალგაზრდა, მუშურ გლეხური სახელმწიფოს განმტკიცებას და ჩვენი დანგრეულ და დაცემულ მეურნეობის ფეხზედ დაყენებას. ამხ. ოდილავაძის მოხსენებამ გამოიწვია, როგორც ეს მოსალოდნელიც იყო, გაცხოველებული კამათი. ზოგიერთი ამხანაგები უთითებდნენ იმაზე, რომ, რადგანაც მომეტებულ ნაწილათ არ არსებობენ ისეთი საქარხნო მეპატრონეობანი, რომელთა ფუნქციები მკაფიოდ განისაზღვრებიან საქარხნო კომიტეტების ფუნქციებიდან, ამიტომ ამ უკანასკნელთათვის იქმნება მეტად მძიმე მდგომარეობა. ამას გარდა, ითქვა, რომ საქარხნო კომიტეტებს ხელთ არა აქვთ ინსტრუქციები დისციპლინარული სასამართლოების მოწყობის შესახებ, სხვა და სხვა საწარმოვო დაწესებულებაში სხვა და სხვა ზომებს ხმარობდნენ შეუგნებელ ამხანაგების მიმართ, რაც მეტის მეტათ საზიანოა მითი მუშაობისთვის ამ სფეროში. სხვა ამხანაგებმა აღნიშნეს საქარხნო კომიტეტების მხრივ ნაკლები თაოსნობის გამოჩენა და აგრეთვე მათი სისუსტე წარმოების პატრონების ფლანგვისაგან სახალხო ქონების დაცვის საქმეში. ხშირად, საქარხნო კომიტეტები იმდენად გულგრილათ უყურებდენ ამ საკითხს, რომ შეძლებას აძლევდენ პატრონებს გაეფლანგათ და გაეტაც-გამოეტაცნათ ქონება (მოწყობილება, მასალა, იარაღი და სხვა.) მეორე მხრივ ადგილობრივად მწვავე საპირიროებას წარმოადგენს, რათა ცხოვრების მიერ წამოყენებული ყველა საკითხი ფართოთ გაშუქებული იყოს კავშირის საპასუხისმგებლო წარმომადგენელის მიერ.

საბოლოვო სიტყვაში, ამხ. ოდილავაძემ აღნიშნა რა ადგილობრივ საქარხნო კომიტეტებსა და ცენტრს შორის მჭიდრო და ცხოველი კავშირის დამყარების მნიშვნელობა, მიუთითა კავშირის ორგანოებში საქმის უფრო სწორეთ დაყენებისათვის საჭირო ზომებზედ. უწინარეს ყოვლისა, საჭიროა, ერთის მხრივ, დაევალოს საქარხნო კომიტეტებს, რომ მათ თავის დროზედ აცნობონ ხოლმე კავშირის ყველა საზოგადო კრების და სხდომის შესახებ, მეორე მხრით, საჭიროა გამგეობის ყველა წევრების და საერთოდ საპასუხისმგებლო მუშაკთა მიმაგრება ერთ განსაზღვრულ წარმოებაზედ და დაევალოთ, რათა თავის დროზედ და სწორეთ გააცნონ ხოლმე მუშები კავშირის მთელ მიმდინარე საქმიანობასთან და აგრეთვე კავშირის გამგეობას მოაწოდონ ხოლმე ცნობები ადგილობრივ საჭიროებათა და მოთხოვნილებათა შესახებ. რაც შეეხება მუშათა კლასის საერთო ეკონომიურ მდგომარეობას, საჭიროა აღვნიშნო ერთი გარემოება: სახელდობრ ისა, რომ კავკასიაში და კერძოთ საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების საერთო პოლიტიკურ გეზის გამო, ეს კი გამოწვეულია მით, რომ აქ არ მოიპოვება მრავალ რიცხოვანი და კარგად შეკავშირებული პროლეტარიატი, ჩვენ ვხედავთ თავისუფალ ვაჭრობას და აქედან გამომდინარე ეკონომიურ უთანასწორობას. ეს დებულება უნდა მტკიცეთ გამოვარკვიოთ და გვახსოვდეს იგი, როდესაც უბნით მუშებს რუსეთსა და საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების პოლიტიკის სხვა და სხვაობის მიზეზებს და ამ გარემოებით გამოწვეულ ობიექტურად აუცილებელ ეკონომიურ უთანასწორობას მუშათა კლასისა და ბურჟუაზიულიანტების შორის.

დასასრულ ამხ. ოდილავაძემ, ერთხელ კიდევ ხაზი გაუსვა ადგილობრივ მუშაობისა და ცენტრს შორის უმჭიდროეს შეთანხმების დამყარების საჭიროებას, ვინაიდან მხოლოდ ამ პირობაში შეიძლება ჩვენი ნორჩი კავშირების ამბულატორული მუშაობა მუშურ-გლეხურ სახელმწიფოებრივი მეურნეობის მოწყობაში.

მჩითავთა პროფკავშირში.

18 მაისს შესდგა მჩითავთა პროფკავშირის გამგეობის სხდომა. მოსმენილია ყოფილ ადელხანოვის ქარხნის ნაბდეულობის და შალეულობის განყოფილებათა მუშების განცხადება, მათთვის ავანსების, ნაბდეულობის, საპნის და სხვ. მიცემის შესახებ. დადგენილია: რადგანაც იმ საკითხის შესახებ, რომელიც ეხება მუშების თხოვნის დაკმაყოფილებას, გამგეობას უკვე აქვს თავის გადაწყვეტილება, ამიტომ გაიგზავნოს მუშების წარმომადგენელი, ამხ. ტუმასოვი პროფკავშირების საბჭოს სატარიფო საწარმო განყოფილების გამგეობასთან და გაიმარკვიოს რა მიზეზით არ არის აქამდის დამტკიცებული გამგეობის დადგენილება ამ საკითხის შესახებ.

მოსმენილია შეკითხვა შრომის დისციპლინის შესახებ და დადგენილია: მიეწეროს ამხ. აბრახომოვიჩს გამგეობის შემდეგი სხდომისთვის წარმოადგინოს წესები ქარხნებში შრომის დისციპლინ ს დამყარებისა და განმტკიცების შესახებ. პროვინციაში კავშირის განყოფილების დაარსების შესახებ, დადგენილია წინადადება მიეცეს საორგანიზაციო საინსტრუქტორო განყოფილების გაეგზ, ამხ. აბრახომოვიჩს, რათა მან სთხოვოს პროფკავშირების საბჭოს საორგანიზაციო საინსტრუქტორო განყოფილებას სამი ინსტრუქტორის გაგზავნის შესახებ მჩითავთა კავშირების ალაგებზე მოსაწყობად.

მოსმენილია მოხსენება საბინაო სამეულის მოქმედების შესახებ. კავშირის გამგეობამ, მოისმინა რა ამხ. არეშიძის მოხსენება, აღნიშნა სამეულის საქმიანობის სისუსტე და წინადადება მისცა საბინაო სამეულის წევრებს, რომ მათ იწყონ მუშათა მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად ბინის მხრივ ენერგიული მუშაობა.

შემდეგ მოსმენილია ამხ. კალინინის მოხსენება ოგანიანის საფეიქრო სახელოსნოს შესახებ. მომხსენებელი იუწყება, რომ ერთ დროს სახელოსნო დახურული იყო იმის გამო, რომ ფეიქრები არ მიდიოდენ სამუშაოთ. ამხ. კალინინის წინადადებით, სახელოსნოს პატრონმა გააღო სახელოსნო და წ ნადადება მისცა, ყველა იმ ფეიქრებს, რომლებიც არ დადიოდნენ სამუშაოზედ რწმუნებულის ნებადაუართველად, 3 დღის განმავლობაში შესდგომოდენ მუშაობას, წინააღმდეგ შემთხვევაში ისინი დათხოვნილები იქნებიან სამსახურიდან. სხდომამ, მოისმინა რა მოხსენება, დაადგინა: ამხ კალინინის მოქმედება და განკარგულებანი დამტკიცებულ იქნას. მოსმენილია მოხსენებანი კავშირის განყოფილებათა მოღვაწეობის შესახებ და დადგენილია: წინადადება მიეცეს კავშირის განყოფილებათა ყველა გამგეთ რათა, ყოველი მათგანი თავის სფეროში, დაუყონებლივ შეუდგეს ენერგიულ და ნაყოფიერ მუშაობას. მოსმენილია შინამრეწველობის განყოფილების საქარხნო კომიტეტის განმარტება მისგან დ სციპლინის დარღვევ ს შესახებ და დადგენილია: გამო წვიონ ოთხშაბათს, საღამოს 5 საათზედ, საქარხნო კომიტეტის წევრები და წარმოუდგინონ პრეზიდ უმს ახსნა-განმარტება მათ მიერ დისციპლინის დარღვევის შესახებ.

მუშებისთვის ყველასთვის თავ თავის წარმოებაში ფაბრიკ ტების 5 პროცენტის შენახვის შესახებ, დადგენილია ეცნობოს საქარხნო კომიტეტებს იმაზე, რომ პირველ მაისიდან მუშებისათვის ინახება მათგან დამზ დებულ ფაბრიკატების 5%.

მოისმინეს ძმ. ზლატოკორსკების ქარხნის კომიტეტის განცხადება, ნედლი მასალის უქონლობის გამო ფ ბრიკაში მუშაობის მოსალოდნელ შეჩერების შესახებ, დაადგინეს: წინადადებით მიჰართონ სახალხო მეურნეობის კომისარიატის საფეიქრო განყოფილებას, რათა ზ ომები მიიღონ, რომ ფაბრიკამ წესიერათ ტ თავის დროზე მიიღოს სათბობი და ნედლი მასალა.

მოისმინეს შინა-მრეწველობის განყოფილების საქარხნო კომიტეტის მიმართვა, იმის შესახებ, რომ მუშა ქალებს ნება ეძლევათ მუშაობის დროს ისარონ კონფერენციაზე და დაადგინეს, კონფერენციაზე გაუშვან მხოლოთ ის მომუშავე ქალები, რომელთა წასვლაც არ შეაფერხებს ფაბრიკის წარმოებას და საერთოდ არავითარ ზარალს არ მოუტანს წარმოებას.

მუშა მოსამსახურეთათვის ტრამვაის შესახებ დაადგინეს: საჭიროთ სცნონ, რომ ტრამვაით სარგებლობის უფლება მიეცეთ მხოლოთ მუშა-მოსამსახურეებს და მათ ოჯახებს, აგრეთვე სამხედრო მოსამსახურეებსაც, ფასის გადაუხდელად. პროფკავშარების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტი თხოულობს ამ დადგენილების ცხოვრებაში გატარებას.

მბეჭდავთა კავშირში.

17 მაისის სხდომა: მოსმენილია ზოგიერთა მუშების განცხ ებ ება სამშობლოში—რუსეთში მათი წასვლის შესახებ და დადგენილია: რადგანაც თბილისში შესაჩნევია მუშების სიმცირე, უმთავრესად კი ასოთამწყობებისა, ამიტომ წასვლის ნებართვის მიცემა შეუძლებლად უნდა ჩაითვალოს.

მ ღებულია დაღესტნის მბეჭდავთა კავშირის წინადადება დაღესტანში ასოთამწყობების გაგზავნის შესახებ. დადგენილია: ასოთამწყობების სიმცირის გამო ხსენებული წინადადება უარყოფილ იქმნეს.

დასასრულ მოსმენილია ცნობა სტამბა „ცეკავშირის“ მუშების ჯგუფის მიერ მუშური დისციპლინის დარღვევის შესახებ. დადგენილია მოუწოდონ ამ სტამბის ადგილობრივ კომიტ ტს წესრიგისკენ და შენიშვნა მისცენ მას დისციპლინის დარღვევის გამო.

პროვინციაში

გორის მაზრა.

მდგომარეობა რომელიც შექმნილია სურამის რაიონში ფრიად ჩამაფიქრებელია. მას ყურადღება უნდა მიექცეს. რევკომის დაარსებას ახლა უდგებიან. პარტიული მოშაობა ხომ სუსტათ სწარმოებს. წინანდელი რევკომი- და მათი ხელმძღვანელები ისე სუსტი გამომდგარან, რომ ერთი თვის განმავლობაში ვერც ერთი რევკომი ვერ მოუვწყვიათ. რევკომს თავის მოღვაწეობა იმისთვის მოუნდომებია, თუ რამდენი კონტრიბუცია გაეწერა აქაურ ვაჭრებზე და ან ვ ნ დაენიშნა ქალაქს კამენდანტათ. წითელი არმიის შემოსვლისთანავე შეუდგენიათ ჩეკა და თურმე აქაური ამხანაგები ამით ამტკიცებდნენ თავის რევოლიციონერობას. ასეთი რევკომის რეორგანიზაცია აუცილებლად საჭირო იყო, რადგან ის არ იდგა თავის დანიშნულების სიმაღლეზე. სურამში მოეწყო ახალი რევკომი, ეხლა იწყება რევკომების შტატის შედგენა და კ მპანია სოფლათ რევკომების ორგანიზაციისა. აქ უნდა აღვნიშნო ამხ. გიორგი კალმახელიძის და ლადო ძინძიბაძის განუსაზღვრელი ენერგიული მუშაობა, 20 დღე არის რაც ეს ამხანაგები ამ რაიონში მუშაობენ და ამ მოკლე ხნის განმავლობაში მოუწყვიათ სოფლათ იაჩეიკები, რევკომებში სწარმოებს გაცხოველებული მუშაობა. სურამი დაახლოვებით 18 მოზრდილ სოფელს აერთიანებს. ამ სოფლებში რევკომები დღეს სულ ყველგან არის. სჩანს კარგი არის თუ ეს ამხანაგები დარჩენ, მუშაობა კარგათ წავა. მკითხველებისათვის საინტერესო იქნება გავაცნოთ აქაური რაიონის მუშურ-გლეხური მასის სიმპატია.

გადაჭრით შეიძლება აღვნიშნოთ სრული თანაგრძნობა ჩვენსკენ. ისეთი უნარი გამოუჩენია აქაურ გლეხებს, რომ რევკომის ასეთი უმოქმედობის დროს გაუტარებიათ აგრალური რეფორმა, რომლის გატარებაში დიდ წინააღმდეკობას უწევდნენ აქაური ორჯონიკიძეები, რომლებიც მრავლათ არიან ამ რაიონში და ეწევიან საზიზღარ აგიტაციას, მაგრამ ასეთი აგიტაცია ფეხს ვერ იკიდებს. ამხანაგურათ სრულ თანაგრძნობით ანაწილებენ მიწას, კომუნებსაც აარსებენ, მაგალითათ ტეზერი, ჩუმათელეთი, დაუ ესავი-მიწა აქ არ არის, გლეხების მიტინგებზე ხშირათ შეხვდებით მოვლენას, როდესაც გლეხები გაიძახ ნ საბჭოთ მთავრობა და წითელი არმია უნდა უზრუნველვყოთ სურსათით.

შესახებ კულტურულ მუშაობისა შემდეგი შეიძლება აღინიშნოს: თვით ქალაქში იმართება კონცერტი, მიტინგ-სპეკტაკლები, კეთდება მოხსენებები, იკითხება ლექციები. მაგრამ სოფელი ყოველივე ამას მოკლებულია. აქაურ გლეხებს როდესაც ეგაასები, ამ მხრივ დიდ უკმაყოფილებას გამოთქვამენ და აღნიშნავენ, სურამში ვაჭრებ სპეკულიანტებს უმართავენ თეატრებს, როდესაც ეს მათთვის სრულიათ არ არის საჭირო. მოგვეცით საშვალება ჩვენც ღრმათ გავეცნოთ მიმდინარე მომენტს კომუნისტური პარტიის პაგრამას, ვინაიდგან ჩვენ მივისწრაფით კომუნისტური სახელმწიფო შევქმნათო. ეს რომ სინამდვილეში ასე არის გამომდინარეობს შემდეგიდგან: აქ ვერ შეეხვდებით დეზერტირს, მას მშობელი პირდაპირ ეუბნება წადი და დაიცავი მუშურ გლეხური მთავრობაო; აგრეთვე აქ ხშირია სუბოტნიკები. მოკლეთ შეიძლება შედეგი დასკვნა გამოვიყვანოთ, რომ ეს რაიონი ამ ახლო მომ ვალში პირველ ადგილს დაიჭერს გორის მაზრაში და მუშაობა დადგება სასურველ ნიადაგზე.

ხაშურელი მოხე.

—

პირველი მაისი ბანძაში (სენ. მაზ.)

წელს როგორც მთელ საქართველოს ისე ბანძის მშრომელმა ხალხმა პირველად იდღესასწაულა თავისუფალი პირველი მაისი, რომელიც მ ელი თავისი არსებით განსხვავდებოდა წინა წლების პირველი მაისიდან: ეს იყო ნამდვილი შრომის დღესასწაული. დღესასწაულის მომზადება რაიონის კომისია დიდი ხნიდან ემზადებოდა და ცდილობდა მიეცა დღესასწაულისათვის გრანდიოზულ ხასიათი. ამის ხელის შემშლელი სოფლის პირობებში იყო ერთი გარემოება. პირველი მაისი და აღდგომა ერთად მოხვდენ და გარდა ამისა ჩვენში ცუდი ამინდი იყო. მთელ შაბათ ღ მის განმავლობაში განუწყვეტელი წვიმები იყო, მაგრამ დილის მოახლოებისთანავე ბუნებამ გაიღიმა: ხანგრძლივი მოსყენილი დღეები შეიცვალენ ტკბილ მოწმენდილ დღით, აუნებამაც ჩვენ გამოგვიცხადა თანაგრძნობა! აღდგომის დღესასწაული საგმო ეკლესიებში იყო მოგროვებული დიდძალი ხალხი, ამიტომ გადავწყვიტეთ მისვლა ეკლესიებთან, სადაც უნდა გაგვეწია მცირედი აგიტაცია პირველი მაისის შესახებ, და მოგვეწვია საზოგადოება რაიონის მიტინგზე, რომ ლიც იყო დანიშნული დ. ბანძაში დღის 3 საათზე თანახმად წინდაწინ შემუშავებულ გეგმისა, პარტკომის წევრები და პასუხისმგებელი ამხანაგები გავემართენით ეკლესიისაკენ ყვავილებით და წითელი დროშებით მორთულ ეტლებში. წინ გუნდი ინტერნაციონალის სიმღერით, უკან უკან ეტლები ყვავილებით და წითელი დროშებით მორთული კარგ სანახ ობას წარმოადგენდა. მშრომელი ხალხი ყველგან დიდის აღფრთოვანებით გვეგებებოდა „ვაშას“ და „გაუმარჯოს 1 მაისს“ ძახილით, ხოლო კულაკები და ახლახან ძალაუფლება დაკარგული თავჩაქინდრულნი დ ლონებულად გამოიყურებოდნენ: მათ ავადმყოფ სულს ვერ ეგუებოდა მშრომელთა ზეიმი სად მიკიტნები და სპეკულიანტები სად მშრომელთა დღესასწ ული! დღის 3 საათზე დ. ბანძაში მოწვეული იყო რაიონის მიტინგი; ქუჩები მორთული იყო პლაკატებით, ყვავილებით და მშრომელთა ბელადების ამხ ლენინის და ცხაკაიას სურათებით. პირველად ხალხი მოგროვდა პარტკომის წინ, საიდანაც პროცესია ინტერნაციონალის სიმღერით მწყობრად გავემართა ეკლესიის ეზოსაკენ, სადაც დანიშნული იყო მიტინგი. მიტინგის გახსნის შემდეგ პირველი სიტყვა აღლ ამხ. პლ. დახელიამ, რომელმაც აუხსნა ხალხს პირველი მაისის მნიშვნელობა /მაშვრალთა და ტვირთმიეთათვის, მისი წარმოშობის ისტორია და გაიშუქა თუ როგორი ხასიათი აქვს პირველ მაისს ესეთ ქვეყნებში, სადაც მუშათა მლასი ჯერ კიდევ მგმინავს კაპიტალიზმის ბრჭყალებში ორატორმა კაპიტალისტურ ქვეყნების პირველი მაისი შეადარა პირველი მაისს საბჭოთა რესპუბლიკებში, სადაც კაპიტალისტების და მემამულეების კლასი მოსპობილია, მუშათა კლასს შეუძლია თავისუფლად ამოსუნთქვა და დამყარებულია ნამდვილი შრომის ხელისუფლება. ორატორმა (ნათელყო) ფარდა ახადა იმ გაიძვერულ მოლალატურ საქმიანობას, რომელსაც ეწევიან როგორც საზღვარგარეთ გაქცეული, ისე საქართველოში დარჩენილი მენშევიკები. ამას შემდეგ ილაპარაკა რევკომის სახელით მარკოზ კეკელიამ.

დასასრულ ერთხმად მიღებულ იქნა რეზოლიუცია, რომელშიაც ბანძის მშრომელი ხალხი ფიცსა სდებს დაიცვას საქ. სოც. საბ. რესპ. ყოველგვარი შინაური თუ გარეშე მტრებისაგან; საშინლათ ამათრახებს პოლიტიკას გაქცეულ მენშევიკების ბელადებისას, რომლებიც მოუწოდებენ უცხო ძალებს საქართველოს შინაურ საქმეებში ჩასარევად და ცდილობენ მათი საშვალებით აღადგინონ დაკარგული ძალაუფლება; ბანძის მშრომელნი მოუწოდებენ ევროპის მუშათა კლასს ახადო ნილაბი მენშევიკების ხაქ

ანობას ევროპაში და ასტიკ პროტესტს უცხადებს ევროპის ბურჟუაზიულ მთავრობებს, რომლებიც ხელს აფ რებენ გაქცეულ მენშევიკების ყაჩაღურ საქმიანობას. რეზოლიუციის მიღების შემდეგ კრება დაიშალა ინტერნაციონალის სიმღერით.

ე. ბანძელი.

—

ხაშური.

შაბათს, 14 მაისს ხაშურში მოწყობილ იქნა გრანდიოზული შაბათობა. მიზანი შაბათობისა იყო დამუშავება კომუნალურ ვენახისა. დღ ს 12 საათზე რამდენიმე ასეულმა მოკალაქემ მოიყარა თავი კომუნალურ მეურნეობას განყოფილების ეზოში. აქ იყვნენ - ყველა კომპარტიის წევრები, [illegible] სხვა მცხოვრებნი. სამხედრო - მუსიკით ეს შრომის არმია გაემართა სამუშაო იარაღით ხელში ქალაქ გარეთ კომუნალურ ვენახში. მხიარული ერიამული და სიმღერით შეუდგენ ვენახის დაბარვას. საოცური სურათი იყო, როდესაც მუსიკის კვრით ერთი ერთმანეთის წაქეზებით და შეჯიბრებით მარდათ აბრუნებდენ ბელტებს მოკალაქენი. მუშობამ გასტანა სამ სათამდე და შედეგები მუშაობისა განსაცვიფრებელი იყო. თითქმის ნახევარი უზარმაზარი ზვარისა იქმნა დამუშავებული. საერთოდ უნდა ითქვას, რომ კომუნალური მეურნეობის განყოფილება ხაშურის რევკომისა ნაყოფიერ მუშაობას აწარმოებს, ვენახის გარდა აქვს კიდევ სხვა ბაღები, რომლებიც აგრეთვე შაფათეულებით იქმნა დამუშავებული.

ს. ბ.

— ხაქართ. კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი მოითავსებულია რუსთაველის ქუჩ., № 22.

— ხაქ. კომპარტიის ოლქობრივი კომიტეტი—რუსთაველის ქუჩ., 22. ტელ. 5—74.

— 1-ლი რაიონის ბიურო—ნერეტლის ქ. 136, ოფიტერი „ნაძალადევი“ ტელ. 1—33.

— მე-2-რე რაიონის ბიურო [illegible] ქ. № 87. ტელ. 5—69.

— მე-3-მე რაიონის ბიურო— [illegible] ბარი, კახეთის მოედანი. 5—58.

— მე-4-ხე რაიონის ბიურო— [illegible] ქ. 29 „მუშათა კლუბის“ შენობაში. 9—33

მე-5-